Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV

6. verze – platná od 1. září 2026

„KOSTKA"

K to je komunikace
O to je odpovědnost
S to je svornost a spolupráce
T to je tvořivost
K to je kompetentnost
A to je aktivita

Projednáno a schváleno dne: 29. 8. 2026

Vydáno v Tursku 31.8.2026

Mgr. Renata Vařechová

ředitelka školy

razítko

Svazková Základní škola Tursko - Holubice

Pražská 67, 252 65 Tursko

www.zstursko.cz

Mgr. Renata Vařechová – ředitelka školy

IZO 000 241 768

IČO 176 58 209

RED-IZO 691016267

tel. 315 694 057

email: podatelna@zstursko.cz

Zřizovatel: Základní škola Tursko – Holubice, svazek obcí

U Parku 175

252 65 Holubice

Motto:

Idea školy obecné

„Za prvé, my máme na mysli všeobecné vzdělání všech, kdo se narodili lidmi, ke všemu lidskému. Musí tedy být vedeni pospolu jednou cestou, kam až mohou být vedeni, aby se všichni navzájem povzbuzovali, podněcovali a bystřili.

Za druhé chceme, aby všichni byli vzděláni ke všem ctnostem, také ke skromnosti, svornosti a vzájemné úslužnosti. Nesmějí tedy být od sebe odtrhováni tak brzy a nesmí být některým podávána příležitost, aby se sobě líbili nad jiné a aby pohrdali jinými vedle sebe."

J. A. Komenský

Obsah

1) Základní charakteristika školy 5
a) Úplnost a velikost školy 5
b) Vybavení školy 5
c) Charakteristika pedagogického sboru: 6
d) Spolupráce s rodiči: 6
e) Aktivity školy, projekty: 6
2) Základní charakteristika školního vzdělávacího programu 7
a) Primární prevence: 7
b) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami 8
c) Péče o nadané žáky: 9
d) Výchovné a vzdělávací strategie 10
3) Průřezová témata v 1. – 5. ročníku: 12
4) Učební plán 17
5) Metody a formy práce 19

6) Hodnocení žáků 21
a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření 23
b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření 26
c) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření 29
d) Zásady klasifikace 31
e) Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci 31
f) Klasifikace chování 35
g) Výchovná opatření 36

1) Základní charakteristika školy

a) Úplnost a velikost školy

- plně organizovaná základní škola,
- kapacita 298 žáků,
- škola má dvě pracoviště – školní budova v Tursku a školní budova v Holubicích,
- škola velmi dobře spolupracuje se společenskými a sportovními organizacemi a využívá jejich sportoviště a ostatní zařízení – tělocvična, fotbalové hřiště, hřiště s umělým povrchem v Tursku i v Holubicích

b) Vybavení školy

- ve škole je k dispozici výpočetní technika, počítače pracují v síti s trvalým připojením k internetu,
- součástí školy je školní jídelna a školní družina,
- školní jídelna v Holubicích má kapacitu 140 obědů a školní jídelna v Tursku má kapacitu 200 obědů (vaříme i pro MŠ Tursko)
- školní družina má kapacitu 130 dětí, pracuje 5 oddělení, školní klub
- spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou a se speciálně pedagogickým centrem,
- vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných,
- individuální péče o integrované žáky,
- práce s nadanými žáky v rámci běžné výuky v zájmových útvarech i v rámci nepovinných předmětů,
- školní budova v Tursku i Holubicích je po celkové rekonstrukci, vybavená moderními pomůckami a zařízením, pracoviště Holubice má bezbariérový přístup.

V obou budovách školy je zřízena družina. Jejím úkolem je pomoci rodičům zabezpečit děti po skončení vyučování. Má svůj vzdělávací program. Školní družina organizuje zájmové kroužky.

c) Charakteristika pedagogického sboru:

Všichni pedagogičtí pracovníci jsou plně kvalifikovaní nebo si kvalifikaci doplňují v řádném studiu. Během roku jsou průběžně proškolováni v oblastech primární prevence, ochrany zdraví a bezpečí žáků, v první pomoci a dalších oblastech, které jsou v souladu s rozvojem a potřebami školy.

Na škole pracuje výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů a specialista na žáky se specifickými poruchami učení.

V souladu s plánem pro DVPP se pedagogičtí pracovníci dále vzdělávají podle svých potřeb a podle potřeb školy.

d) Spolupráce s rodiči:

- rodiče jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí na portálu školaonline.cz, na třídních, případně konzultačních schůzkách. Kromě toho mohou po domluvě navštívit učitele,
- rodiče jsou informováni o činnosti školy prostřednictvím webových stránek www.zstursko.cz,
- zvolení zástupci rodičů ve Školské radě úzce spolupracují se školou ,
- škola pořádá řadu komunitních akcí.

e) Aktivity školy, projekty:

- pedagogové spolupracují na školních projektech a komunitních aktivitách,
- realizace škol v přírodě včetně zimních spojených s výukou lyžování,

- realizace jednodenních poznávacích výletů, exkurzí,
- spolupráce s úřady obce Tursko a Holubice,
- návštěva divadelních a filmových představení v Praze, Kladně nebo Kralupech nad Vltavou,
- uskutečňování společných akcí s rodiči a veřejností v obci,
- výuka plavání

2) Základní charakteristika školního vzdělávacího programu

- škola poskytuje všeobecné vzdělání, specifické zaměření na komunikaci
- poskytujeme vzdělání stejnou měrou všem, nadaným i méně nadaným,
- nechceme podporovat jen intelektuální nadání, ale i nadání hudební, pohybové, manuální, estetické a podobně,
- pečujeme o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním,
- rozvíjíme vstřícné vztahy učitel-žák, učitel-rodič, žák-žák, učitel-učitel, učitel-vedení,
- zohledňujeme názory žáků i názory rodičů.

a) Primární prevence:

Protidrogová prevence se provádí na naší škole dlouhodobě a systematicky. Je součástí učiva v hodinách českého jazyka, prvouky, přírodovědy, jako primární prevence jsou rovněž využívány mimoškolní aktivity v rámci zájmových činností. V rámci primární prevence se v hodinách i mimo ně věnuje pozornost šikaně a jejímu odhalení, které naše škola zásadně nenechává bez povšimnutí.

b) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Do této skupiny patří žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Vzdělávání se uskutečňuje formou individuální integrace do běžných tříd.

Pro úspěšné vzdělávání respektujeme individualitu každého žáka, snažíme se využívat všechna podpůrná opatření.

V případě potřeby vypracovává třídní učitel plán pedagogické podpory, ve kterém je zakotven způsob práce se žákem.

Plán pedagogické podpory (PLPP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

PLPP je následně vyhodnocen a v případě potřeby další péče žáka je doporučeno vyšetření v Pedagogicko-psychologické poradně (PPP).

Na základě doporučení z PPP a žádosti zákonných zástupců žáka, může ředitel školy povolit vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu individuálního vzdělávacího plánu (IVP) využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3. a 5. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může

být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

c) Péče o nadané žáky:

ŠVP vytváří podmínky i pro žáky nadané, aby žáci a jejich rodiče měli v průběhu pátého ročníku možnost volby zda bude žák pokračovat v docházce na druhý stupeň ZŠ nebo zda se bude ucházet o studium na víceletém gymnáziu.

Nástroji péče o talentované žáky jsou především individuální přístup v hodinách, dále činnost v rámci nepovinného předmětu zaměřeného na přípravu k přijímacím zkouškám, který škola v případě zájmu nabídne.

V případě potřeby vypracovává třídní učitel plán pedagogické podpory, ve kterém je zakotven způsob práce se žákem. Ten je následně vyhodnocen a v případě potřeby další péče žáka je doporučeno vyšetření v PPP. Na základě doporučení z PPP a žádosti zákonných zástupců žáka, může ředitel školy povolit vzdělávání žáka podle individuálního vzdělávacího plánu.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a školským poradenským zařízením. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu a při jeho sestavování spolupracuje třídní učitel s rodiči mimořádně nadaného žáka. Při sestavování IVP vycházíme z obsahu IVP stanoveného v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Práce na sestavní IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i

termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku. Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn. Výchovný poradce po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP zástupci ředitele školy, který je zaznamená do školní matriky.

d) Výchovné a vzdělávací strategie

Představují společně uplatňované postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity, které vedou k utváření a rozvíjení **klíčových kompetencí žáků**. Jsou formulovány ke každé klíčové kompetenci, případně společně pro více klíčových kompetencí. Jsou vymezeny na úrovni školy a stanou se východiskem pro výchovné a vzdělávací strategie na úrovni vyučovacích předmětů.

Kompetence k učení – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení

- důraz na čtení s porozuměním, práce s textem, vyhledávání informací,
- osvojení schopnosti sebehodnocení,
- individuální přístup k žákům,
- podněcování tvořivosti,
- umožnění realizovat vlastní nápady,
- účast na soutěžích a olympiádách.

Kompetence k řešení problémů – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů

- rozvíjení schopnosti vyhledávat, třídit a využívat informace,

- postupné zdokonalování práce s informacemi ze všech možných zdrojů, ústních, tištěných mediálních a počítačových včetně internetu,
- používání miniprojektů k logickému řešení problémů,
- starší žáci připravují aktivity pro mladší spolužáky.

Kompetence komunikativní – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci

- vedení žáků k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu,
- učení žáků obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor,
- učení žáků naslouchat názoru jiných,
- podporování přátelských vztahů ve třídách a mezi třídami,
- začleňování metod kooperativního učení, vedení dětí ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i práci druhých

- vedení k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí,
- učení k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky,
- učení základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské – připravovat žáky jako svobodné zodpovědné osobnosti uplatňují svá práva a plnící své povinnosti

- společné vytváření pravidel chování ve třídách,
- využití těchto pravidel ve školním řádu,
- respektování rozdílů národnostních a kulturních,
- při EV, OSV a MV kladení důrazu na prožitek,
- vedení žáků k třídění odpadů,
- vedení žáků k zodpovědnému chování ve škole i mimo školu,
- seznamování s kulturou jiných národů.

Kompetence pracovní – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci

- doplnění výuky praktickými exkurzemi,
- pomoc při profesní orientaci nabídkou volitelných předmětů,
- podíl žáků na zkulturnění školních prostor.

3) Průřezová témata v 1. – 5. ročníku:

Průřezová témata jsou realizována v jednotlivých předmětech (témata jsou uvedena v přehledu níže a u jednotlivých očekávaných výstupů). Realizace některých tematických okruhů průřezových témat je také posílena v rámci školních projektů.

PT 1 – osobnostní a sociální výchova

PT 2 – výchova demokratického občana

PT 3 – výchova k myšlení v evropských souvislostech

PT 4 – multikulturní výchova

PT 5 – environmentální výchova

PT 6 – mediální výchova

Přehled zařazení průřezových témat

Český jazyk

1. roč.

PT1 Osobnostní rozvoj, Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity.

PT 3 Evropa a svět nás zajímá - Pohádky z celého světa.

2. roč.

PT2 Osobnostní rozvoj, Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení schopností zapamatování.

3. roč.

PT 1 Morální rozvoj – pomáhající a prosociální chování (člověk neočekává protislužbu).

4. roč.

PT1 Sociální rozvoj, Mezilidské vztahy – péče o dobré vztahy, respektování, empatie.

5. roč.

PT3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, Nabídka cestovních kanceláří.

PT1 Sociální rozvoj – rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace).

PT6 Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení – Videokonference sw spřátelenými školami.

Anglický jazyk

2. roč.

PT4 - Multikulturalita – komunikace s lidmi z jiných zemí, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost.

4. roč.

PT6 – multikulturalita – význam užívání cizího jazyka jako nástroje dorozumívání.

5. roč.

PT3 - Evropa a svět nás zajímá – reálie anglicky mluvících zemí.

PT2 - Objevujeme Evropu a svět – státní symboly anglicky mluvících zemí.

Prvouka

2. roč.

PT1 Sociální rozvoj, Sebepoznání a sebepojetí – já jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně.

3. roč.

PT5 - Vztah člověka k prostředí – naše obec (přírodní zdroje, jejich původ, způsoby využívání a řešení odpadového hospodářství, příroda a kultura obce a její ochrana.

Přírodověda

4. roč. PT5 - Základní podmínky života – zkoumání stavu základních podmínek života v okolí školy.

5. roč.

PT5 - Ekosystémy – ekosystém, jeho funkce a vztahy k okolí, aplikace na místní podmínky.

Vlastivěda

4. roč.

PT2 - Občan, občanská společnost a stát – Listina základních práv a svobod, práva a povinnosti občana.

5. roč.

PT2 - Formy participace občanů v politickém životě – Volby.

PT3 – Objevujeme Evropu a svět – Vánoce ve světě a u nás.

PT3 - Jak se učí jinde.

Videokonference s partnerskými školami .

Informační a komunikační technologie

PT5 -Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv médií na uspořádání dne.

PT6 -Tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací, technologické možnosti a jejich omezení.

Tělesná výchova

1. obd.

PT1 - Osobnostní rozvoj, Psychohygiena – spojení fyzické a duševní kondice.

PT1 - Sociální rozvoj, Kooperace – odlišování situací soutěže a spolupráce.

2. obd.

PT5 - Vztah člověka k prostředí – možnosti pohybu ve venkovním prostředí a lidské aktivity.

Hudební výchova

1. obd.

PT1 - Osobnostní rozvoj, Kreativita – samostatné objevování možností hudebního vyjádření – Martinská slavnost, školní akademie.

PT4 - Multikulturalita – význam hudby jako možného nástroje dorozumění.

2. obd.

PT4 - Kulturní diference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, hudební kultura národnostních menšin, se kterými žáci přicházejí do styku.

Výtvarná výchova

1. obd.

PT1 - Osobnostní rozvoj, Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění.

2. obd.

PT1 - Osobnostní rozvoj, Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (originality, schopnosti vidět věci jinak, schopnosti „dotahovat" nápady do reality) Martinská slavnost, výstava

PT6 -tvorba mediálního sdělení – uplatnění a výběr výtvarných výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení - Veselý jarmark, Cestujeme po světě (vzpomínky na prázdniny).

Pracovní činnosti

1. obd.

PT5 – Lidské aktivity a problémy životního prostředí, zemědělství a životní prostředí.

2. obd.

PT5 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí – odpady a hospodaření s nimi.

Učební plán

Učební plán ZŠ Tursko, 1. – 5. ročník									
Vzdělávací oblast	**Vzdělávací obor**	**Vyučovací předmět**	**Ročník**					Předměty celkem	Z toho DČD
			1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura (35)	Český jazyk	7	7	8	7	6	35	2
	Cizí jazyk (9)	Anglický jazyk	1	2	2	3	3	11	2
		OSV	1	1	1	1	1	5	5
Matematika a její aplikace (20)	Matematika a její aplikace	Matematika	5	5	5	5	5	25	5
Informační a komunikační technologie (1)	Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	1	1	2	-
Člověk a jeho svět (12)	Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2	-	-	13	1
		Přírodověda	-	-	-	2	2		
		Vlastivěda	-	-	-	1	2		
Umění a kultura (12)								12	-
			2	2	2	3	3		
Člověk a zdraví (10)	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	-
Člověk a svět práce (5)	Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	-
Celková povinná časová dotace			21	22	23	26	26	118	15

Poznámky k učebnímu plánu 1. – 5. ročníku:

Vyučování v prvním až třetím ročníku má komplexní charakter. Je přizpůsobeno věku i schopnostem dětí, jejich soustředění, unavitelnosti. Vyučovací hodiny jsou ohraničeny zvoněním, přestávky jsou však zařazovány podle rozvrhu volně a dle potřeby. Do vyučování jsou vkládány relaxační chvilky. Střídání metod práce umožňuje efektivnější využití vyučovacího času.

Předmět český jazyk a literatura je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Je vyučován převážně v kmenových učebnách, přičemž se využívají všechny dostupné prostory. Z disponibilní časové dotace je posílen celkem o 4 hodiny.

Předmět matematika je z disponibilní časové dotace posílen o 5 hodin. Dělí se na aritmetiku a geometrii.

V předmětech vzdělávací oblasti člověk a jeho svět jsou preferovány moderní metody práce, tj. kooperativní vyučování, projektové vyučování, práce s textem a informacemi.

Předmět prvouka a přírodověda je vyučován v učebnách, velmi často jsou využívány venkovní prostory a vycházky do přírody. Vzdělávací oblast člověk a jeho svět je posílena o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Ve dvou po sobě jdoucích ročnících (zpravidla druhém a třetím) je v rámci předmětu Tělesná výchova vyučováno plavání v celkové časové dotaci 20 hodin ročně.

Ve všech vyučovacích předmětech je uplatňováno časté střídání forem práce, názornost, didaktické hry a soutěže a práce ve skupinách.

V předmětu anglický jazyk je podle časových možností maximálně využívána výpočetní a audiovizuální technika a metody dramatické výchovy a je posílen o 2 hodiny z disponibilní časové dotace.

Vzdělávací oblast umění a kultura je zaměřena na rozvoj estetického cítění dětí a na prohlubování hudebního nebo výtvarného nadání žáků.

4) Metody a formy práce

Ve výuce využíváme tradiční metody práce - skupinová výuka, individuální a individualizovaná výuka a samostatná práce žáků. Naší snahou je zachovat individuální přístup k žákům. Zařazením projektové výuky napomáháme žákům k osvojení a upevnění nových vědomostí i dovedností a rozvoji formativních stránek osobnosti jako jsou např. odpovědnost, vytrvalost, tolerance, spolupráce, komunikační schopnosti, sebekritičnost, aktivita, samostatnost či tvořivost. Projektová výuka také přispívá ke vzájemnému propojení vzdělávacích oblastí a zařazení průřezových témat do výuky.

K dosažení některých očekávaných výstupů využíváme metody modelových situací (dramatizace situací) a prožitkové metody, vedeme žáky ke kritickému myšlení a k učení se ze životních situací. K podpoře výuky využíváme PC a interaktivní tabule.

Přehled jednotlivých vyučovacích předmětů

Poř. č	*Název předmětu*	*zkratka*	*Poznámky k předmětu*	*Vzděl. oblast*
1	Český jazyk	Čj	Povinný předmět v 1 až 5. ročníku, 3 části – komunikační a slohová výchova (včetně psaní), jazyková a literární výchova	Jazyk a jazyková komunikace
2	Anglický jazyk	Aj	Povinný předmět ve 2. až 5. ročníku	Jazyk a jazyková komunikace
3	Osobnostní a sociální výchova	Osv	Povinný předmět ve 1. – 5. ročníku	Jazyk a jazyková komunikace
4	Matematika	M	Povinný předmět v 1. až 5. ročníku	Matematika a její aplikace
5	Prvouka	Prv	Povinný předmět v 1. až 3. roč. ročníku	Člověk a jeho svět
6	Přírodověda	Př	Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku	Člověk a jeho svět
7	Vlastivěda	Vl	Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku	Člověk a jeho svět
8	Informační a komunikační technologie	Ikt	Povinný předmět ve 4. a 5. ročníku	Informační a komunikační technologie
9	Tělesná výchova	Tv	Povinný předmět v 1. až. 5. ročníku	Člověk a zdraví
10	Pracovní činnosti	Pč	Povinný předmět v 1. až 5. ročníku	Umění a kultura
11	Umění	Um	Povinný předmět v 1. až 5. ročníku	Umění a kultura

Hodnocení žáků

Účelem vzdělávání žáků v základní škole je vybavit je klíčovými kompetencemi, které vedou k úspěšnému celoživotnímu učení, k práci, zájmové činnosti.
Hodnocení úspěšnosti žáka představuje míru vybavenosti těmito kompetencemi po ukončení základního vzdělání.

Na hodnocení úspěšnosti žáka, školy, celého ŠVP a práce učitelů nelze najít jednoduchý mechanizmus. Teprve další život žáka ukáže, do jaké míry se podařilo vytčených vzdělávacích cílů dosáhnout.

Struktura ŠVP umožňuje zaměřit se při evaluaci na očekávané výstupy jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Konkretizované výstupy (konkrétní dílčí aktivní dovednosti) jsou nastaveny tak, aby naplňovaly očekávané výstupy vzdělávacích oblastí a vedly tak k očekávanému efektu – vybavit žáka souborem znalostí, dovedností, návyků a postojů – tedy ke klíčovým kompetencím.

Pokud jsou tyto kompetence správně nastaveny, lze se při evaluaci na ně přímo zaměřit jako na hlavní předmět hodnocení úspěšnosti žáka v procesu vzdělávání.

Hodnocení a klasifikace žáka učitelem.

Toto hodnocení zaujímá v ŠVP klíčovou roli mezi všemi evaluačními činnostmi. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu poskytuje učitel žákovi nezbytnou zpětnou

vazbu a pravdivý obraz o tom, s jakým úspěchem se mu daří dosahovat dílčích konkretizovaných výstupů, které vedou ke klíčovým kompetencím.

V hodnocení žáka neupřednostňuje ŠVP žádnou formu. Tak jako volba vhodných forem a metod výuky jsou i formy hodnocení plně v rukou učitele. Při výběru vhodné formy hodnocení by měl vyučující vždy zvážit její motivační dopad na žáka s ohledem na jeho individuální vlohy a vlastnosti.

Hlavním účelem hodnocení a klasifikace je motivace žáka a poskytnutí mu nezbytné zpětné vazby. Je žádoucí, aby si kvalitní zpětnou vazbu dovedli žáci brzy vytvářet i sami, a naučili se vlastnímu kritickému sebehodnocení a hodnocení svých spolužáků.

Pro tyto evaluační formy by měl vyučující vytvářet dostatečný prostor. Základem formálního hodnocení žáka je tradiční klasifikace v pětistupňové stupnici. Vyučující je povinen při ní dodržovat platné právní předpisy a vnitřní normy školy (školní řád). Souhrnné písemné slovní hodnocení může vyučující použít jen v souladu s platnými právními předpisy nebo jako doplněk ke klasifikaci.

Za neopominutelný princip hodnocení a klasifikace považuje ŠVP převahu pozitivní motivace.

a) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti

a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné

nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

b) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky.

Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně

uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny,

materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků.

c) Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu

a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené

vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

d) Zásady klasifikace

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani objektivnímu.

V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.

Přechází-li žák do jiné školy, zašle ředitel dosavadní školy škole, na niž žák přechází, dokumentaci o žákovi a záznam o jeho chování a prospěchu za neukončené klasifikační období.

e) Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové,...) kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

Žák 2. až 5. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí, z toho nejméně jednu za ústní zkoušení. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo

rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

Vyučující zajistí zapsání známek také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisovány známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje známky žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkušuje.

Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období. Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal a které byly sděleny rodičům.

Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, zapíší učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do třídního výkazu a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu apod.

Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo hovorových hodinách, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o klasifikaci a hodnocení chování žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat. V případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30.10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

Při určování klasifikačního stupně posuzuje učitel výsledky práce objektivně, nesmí podléhat žádnému vlivu subjektivnímu ani vnějšímu.

Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.

Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu

hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

f) Klasifikace chování

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období).

Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

g) Výchovná opatření

Výchovná opatření jsou pochvaly a jiná ocenění a kázeňská opatření.

Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

1. **1. Charakteristika vzdělávání na 2. stupni**

2. Vzdělávání na 2. stupni základní školy navazuje na znalosti, dovednosti, zkušenosti a postoje, které si žáci osvojili na 1. stupni, a postupně je rozvíjí směrem k větší samostatnosti, odpovědnosti a schopnosti uplatňovat získané poznatky v různých životních situacích. Období 2. stupně je zároveň spojeno s významnými změnami v osobnostním, sociálním i vzdělávacím vývoji žáků. Škola proto vytváří podmínky nejen pro systematické získávání vědomostí, ale také pro rozvoj osobnosti žáka, jeho sociálních vztahů, schopnosti rozhodovat se, nést odpovědnost za své jednání a orientovat se ve světě, který jej obklopuje.

3. Vzdělávání směřuje k postupnému rozvoji znalostí, dovedností, postojů a hodnot a současně podporuje rozvoj čtenářské, pisatelské, matematické, přírodovědné, digitální a dalších funkčních gramotností. Důraz je kladen na schopnost informace nejen získávat a reprodukovat, ale také jim porozumět, ověřovat jejich důvěryhodnost, propojovat je, vyhodnocovat a využívat při řešení konkrétních problémů.

4. Výuka na 2. stupni zároveň podporuje přirozenou zvídavost žáků, jejich tvořivost a ochotu objevovat nové souvislosti. Škola usiluje o to, aby žáci chápali vzdělávání jako proces, který nespočívá pouze v osvojování učiva, ale také v rozvoji schopnosti učit se, přemýšlet, spolupracovat, komunikovat a samostatně se rozhodovat.

5. Důležitou součástí vzdělávání je vytváření bezpečného, respektujícího a podnětného prostředí. Žáci jsou vedeni k respektování sebe i druhých, k přijímání odlišností, k odpovědnému řešení konfliktů a k uvědomování si důsledků vlastního jednání. Škola současně podporuje zdravý životní styl, péči o fyzické i duševní zdraví, bezpečné vztahy a odpovědné chování v reálném i digitálním prostředí.

6. V průběhu 2. stupně se postupně zvyšuje míra odpovědnosti žáků za vlastní vzdělávání. Žáci jsou vedeni k tomu, aby si dokázali stanovit přiměřené cíle, plánovat svou práci, vyhodnocovat vlastní pokrok, využívat zpětnou vazbu a v případě obtíží vyhledat vhodnou pomoc. Součástí vzdělávání je také postupná příprava žáků na volbu další vzdělávací a profesní cesty.

7. **1.1 Pedagogické pojetí**

8. Pedagogické působení školy vychází z přesvědčení, že žák je aktivním účastníkem vzdělávacího procesu. Výuka proto podle charakteru jednotlivých předmětů kombinuje přímé vyučování s individuální a skupinovou prací, kooperativním učením, projektovými a badatelskými činnostmi, praktickými úlohami, experimentováním, diskusí a prací s různými informačními zdroji.

9. Důraz je kladen na propojování teoretických poznatků s praktickým využitím. Žáci mají možnost využívat získané znalosti při řešení problémových a modelových situací, při projektech, praktických činnostech a při práci s reálnými informacemi a daty. Výuka podporuje schopnost formulovat otázky, hledat různé možnosti řešení, ověřovat vlastní závěry a reflektovat výsledek práce.

10. Pedagogové vytvářejí podmínky pro aktivní zapojení žáků a podporují jejich motivaci k učení. Součástí výuky je průběžná zpětná vazba, která žákovi umožňuje porozumět tomu, co se mu daří, v čem má rezervy a jak může svůj výkon dále zlepšovat. Podle možností jsou využívány také prvky sebehodnocení a vrstevnického hodnocení.

11. Výuka je přizpůsobována věku, individuálním možnostem a vzdělávacím potřebám žáků. Podle potřeby je diferencován rozsah, obtížnost, tempo, forma zadání i způsob ověřování výsledků. Cílem není pouze dosažení stanovených vzdělávacích výsledků, ale také podpora pozitivního vztahu žáka k učení a jeho postupné schopnosti převzít odpovědnost za vlastní vzdělávání.

12. **1.2 Podpora žáků**

13. Škola respektuje individuální vzdělávací potřeby, možnosti a předpoklady jednotlivých žáků. U žáků se speciálními vzdělávacími potřebami jsou podle jejich konkrétní situace využívána dostupná podpůrná opatření a škola spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci a dalšími odborníky.

14. Podpora může spočívat například v úpravě organizace výuky, zadávání úkolů, tempa práce, rozsahu učiva, způsobu komunikace nebo hodnocení. Důležitým principem je podpora samostatnosti žáka a současně vytváření takových podmínek, aby mohl zažívat úspěch a postupně rozvíjet své možnosti.

15. Zvláštní pozornost je věnována také žákům nadaným a mimořádně nadaným. Škola vytváří prostor pro jejich další rozvoj prostřednictvím rozšiřujících a problémových úloh, samostatných projektů, badatelských aktivit, práce s náročnějšími zdroji nebo možnosti prohloubit se ve vybraném tématu.

16. Podpora žáků se zároveň neomezuje pouze na oblast vzdělávání. Škola sleduje také sociální a emoční potřeby žáků a v případě potřeby spolupracuje s třídními učiteli, školním poradenským pracovištěm, zákonnými zástupci a dalšími odbornými službami.

17. **1.3 Bezpečné a respektující klima školy**

18. Vytváření bezpečného a respektujícího prostředí je základní podmínkou úspěšného vzdělávání. Škola podporuje otevřenou a respektující komunikaci mezi žáky a dospělými a vede žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit svůj názor, potřeby a pocity přiměřeným způsobem a současně respektovali názory a hranice druhých.

19. Součástí vzdělávání je systematická práce s třídními vztahy, spoluprací, řešením konfliktů, prevencí rizikového chování a podporou duševní pohody. Žáci se učí rozpoznávat situace, které mohou být pro ně nebo pro druhé ohrožující, a vědí, na koho se mohou obrátit s žádostí o pomoc.

20. Pozornost je věnována také bezpečnému pohybu v digitálním prostředí. Žáci jsou vedeni k ochraně osobních údajů, bezpečné komunikaci, kritickému posuzování obsahu na internetu, rozpoznávání manipulativního nebo rizikového jednání a odpovědnému využívání digitálních technologií.

21. **1.4 Spolupráce s rodinou**

22. Škola považuje spolupráci se zákonnými zástupci za důležitou součást vzdělávacího a výchovného procesu. Usiluje o otevřenou, věcnou a pravidelnou komunikaci a vytváří prostor pro vzájemné předávání informací o vzdělávacích, sociálních a výchovných potřebách žáků.

23. V případě vzdělávacích nebo výchovných obtíží škola usiluje o včasnou komunikaci se zákonnými zástupci a společné hledání vhodného řešení. Podle potřeby spolupracuje také se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odbornými institucemi.

24. Spolupráce školy a rodiny směřuje především k tomu, aby žák získal stabilní a srozumitelnou podporu a mohl rozvíjet své vzdělávací i osobnostní předpoklady.

25. **2. Cíle vzdělávání na 2. stupni**

26. Hlavním cílem vzdělávání na 2. stupni je vytvořit podmínky pro všestranný rozvoj osobnosti žáka a připravit jej na další vzdělávání, budoucí pracovní uplatnění i aktivní a odpovědný život ve společnosti. Škola usiluje o to, aby žák postupně získával nejen potřebné znalosti, ale také schopnost samostatně přemýšlet, rozhodovat se, spolupracovat s druhými a nést odpovědnost za své jednání.

27. Vzdělávání směřuje zejména k těmto cílům:

28. **2.1 Samostatné a odpovědné učení**

- **vést žáky k tomu, aby dokázali plánovat a organizovat vlastní učení a práci,**
- **podporovat jejich schopnost stanovovat si přiměřené cíle a sledovat vlastní pokrok,**
- **učit žáky využívat zpětnou vazbu a pracovat s chybou jako s přirozenou součástí učení,**
- **rozvíjet schopnost samostatně vyhledávat, třídit a využívat informace,**
- **podporovat motivaci k celoživotnímu učení a osobnímu rozvoji.**

29. **2.2 Rozvoj čtenářské, pisatelské a informační gramotnosti**

- **vést žáky k porozumění různým typům textů a schopnosti vyhledat v nich podstatné informace,**
- **rozvíjet schopnost formulovat vlastní myšlenky ústně i písemně,**
- **učit žáky rozlišovat skutečnost, názor, interpretaci a manipulativní sdělení,**
- **podporovat kritické posuzování důvěryhodnosti informačních zdrojů,**
- **vést žáky k tomu, aby dokázali informace propojovat, vyhodnocovat a využívat při řešení problémů.**

30. **2.3 Kultivovaná komunikace, argumentace a spolupráce**

- **rozvíjet schopnost naslouchat druhým a respektovat odlišné názory,**
- **vést žáky ke kultivovanému vyjadřování vlastních názorů, potřeb a postojů,**
- **učit žáky argumentovat věcně a s využitím relevantních informací,**
- **podporovat schopnost spolupracovat při společném řešení úkolů a problémů,**
- **rozvíjet dovednosti potřebné k předcházení konfliktům a jejich konstruktivnímu řešení.**

31. **2.4 Řešení problémů a využití poznatků v praxi**

- **vést žáky k samostatnému rozpoznání a formulaci problému,**
- **podporovat hledání různých možností řešení a schopnost porovnat jejich výhody a rizika,**
- **rozvíjet logické, kritické a tvořivé myšlení,**
- **propojovat poznatky z různých vzdělávacích oblastí,**
- **umožňovat žákům využívat získané vědomosti v praktických a modelových situacích.**

32. **2.5 Digitální kompetence a bezpečné používání technologií**

- **rozvíjet schopnost smysluplně využívat digitální technologie při učení, komunikaci a tvorbě,**
- **vést žáky k bezpečnému chování v online prostředí,**
- **podporovat ochranu osobních údajů a respektování soukromí,**
- **učit žáky kriticky hodnotit informace a digitální obsah,**
- **rozvíjet odpovědné a etické využívání digitálních technologií včetně nástrojů založených na umělé inteligenci.**

33. **2.6 Péče o zdraví, psychickou pohodu a bezpečné vztahy**

- **vést žáky k odpovědnému přístupu k vlastnímu fyzickému i duševnímu zdraví,**
- **podporovat zdravé pohybové, stravovací a režimové návyky,**
- **rozvíjet schopnost rozpoznat zátěž, stres a situace ohrožující psychickou pohodu,**
- **učit žáky vyhledat pomoc v situacích, které přesahují jejich vlastní možnosti,**
- **podporovat respektující a bezpečné vztahy mezi žáky i mezi žáky a dospělými,**
- **rozvíjet schopnost stanovovat a respektovat osobní hranice.**

34. **2.7 Občanská odpovědnost, respekt a environmentální myšlení**

- **vést žáky k respektování lidské důstojnosti, práv a svobod,**
- **rozvíjet povědomí o fungování demokratické společnosti a možnostech občanské participace,**
- **podporovat odpovědnost za vlastní jednání a jeho důsledky,**
- **vést žáky k respektu ke kulturní, sociální a názorové rozmanitosti,**
- **rozvíjet vztah k přírodě a odpovědný přístup k životnímu prostředí,**
- **podporovat porozumění současným společenským a environmentálním problémům.**

35. **2.8 Příprava na další vzdělávací a profesní cestu**

- **pomáhat žákům poznávat vlastní schopnosti, zájmy, silné stránky a oblasti, které potřebují dále rozvíjet,**
- **vést je k realistickému posuzování vlastních možností a odpovědnému rozhodování,**
- **seznamovat žáky s možnostmi dalšího vzdělávání a profesního uplatnění,**
- **rozvíjet schopnost plánovat další vzdělávací cestu a pracovat s informacemi o vzdělávacích možnostech,**
- **podporovat adaptabilitu, samostatnost, odpovědnost a ochotu učit se nové věci i v budoucím pracovním a osobním životě.**

36. **2.9 Celkové směřování vzdělávání**

37. Výsledkem vzdělávání na 2. stupni by měl být žák, který se dokáže přiměřeně svému věku samostatně učit, orientovat se v informacích, přemýšlet v souvislostech, komunikovat s druhými a řešit běžné životní situace. Měl by si být vědom svých silných stránek i oblastí, které potřebuje dále rozvíjet, a měl by být schopen převzít odpovědnost za vlastní rozhodování a další vzdělávací cestu.

38. **Škola současně usiluje o to, aby žáci odcházeli ze základního vzdělávání nejen s odpovídajícím souborem znalostí a dovedností, ale také s vědomím vlastní hodnoty, s respektem k druhým lidem, s odpovědným vztahem ke společnosti a životnímu prostředí a s připraveností dále se učit a rozvíjet.**

39. **3. Učební plán**

Předmět	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	5	5	5	5	20
Anglický jazyk	3	3	4	4	14
Další cizí jazyk	0	0	2	2	4
Matematika	5	5	4	4	18
Informatika	1	1	1	1	4
Dějepis	1	1	2	0	4
Dějepis 20. století	0	0	0	1	1
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Fyzika	2	2	2	2	8
Chemie	0	0	2	2	4
Přírodopis	2	2	2	2	8
Geografie	2	1	1	1	5
Výchova ke zdraví a bezpečí	1	1	1	1	4
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Osobnostní a sociální výchova	1	2	1	2	6
Polytechnická výchova	0	2	0	0	2
CELKEM	28	30	32	32	122

40. **4. Klíčové kompetence a gramotnosti**

K učení: plánování, vyhodnocování a reflexe učení.
Komunikační: vyjadřování, naslouchání, argumentace, práce s textem a prezentace.
Osobnostní a sociální: sebepoznání, seberegulace, spolupráce, respekt a řešení konfliktů.
K řešení problémů: analýza situace, hledání možností, ověřování a reflexe řešení.
Občanská a environmentální: odpovědné rozhodování, lidská práva, společnost a životní prostředí.
Digitální: bezpečné, kritické a tvořivé využívání technologií a digitálních zdrojů.
Čtenářská a pisatelská: porozumění, interpretace, tvorba a hodnocení textů.
Matematická: práce s množstvím, vztahy, daty, modely a praktickými situacemi.

41. **5. Průřezová témata**

Průřezová témata jsou integrována do předmětů, projektů, třídnické práce a dalších školních aktivit. Důraz je kladen na osobnostní a sociální rozvoj, mediální a digitální gramotnost, občanskou odpovědnost a environmentální témata.

42. **6. Hodnocení výsledků vzdělávání**

Hodnocení sleduje dosažení výsledků učení a poskytuje žákovi srozumitelnou informaci o pokroku. Využívá se klasifikace, formativní zpětná vazba, sebehodnocení, vrstevnické hodnocení, portfolio, projekty, praktické a výkonové úlohy. Kritéria hodnocení jsou žákům přiměřeně známá a při hodnocení se zohledňují individuální vzdělávací potřeby.

43. **7. Učební osnovy**

Učební osnovy obsahují charakteristiku předmětu, časovou dotaci, tematické okruhy, očekávané výsledky učení, mezipředmětové vazby, rozvoj gramotností a formy hodnocení.

Platnost od 1. 9. 2024

Anglický jazyk

Hodinová dotace:
6. ročník – 3 hodiny týdně
7. ročník – 3 hodiny týdně
8. ročník – 4 hodiny týdně
9. ročník – 4 hodiny týdně

Charakteristika: Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání i běžném životě a propojuje učivo s praktickými situacemi.

Charakteristika předmětu – Anglický jazyk

Vzdělávání v anglickém jazyce je důležitou součástí vzdělávání a významně přispívá k rozvoji komunikačních schopností žáků. Osvojení cizího jazyka umožňuje porozumět různým sdělením, vyjadřovat vlastní myšlenky, potřeby a názory a využívat jazyk v běžných životních situacích. Současně žákům otevírá možnost poznávat svět mimo vlastní kulturní prostředí a získávat zkušenosti, které přesahují rámec mateřského jazyka.

Anglický jazyk pomáhá překonávat jazykové a kulturní bariéry a podporuje mobilitu žáků při cestování, dalším studiu i budoucím pracovním uplatnění. Seznamuje je s odlišnými způsoby života, tradicemi a hodnotami jiných zemí a vede k respektu, toleranci a porozumění mezi lidmi různých kultur. Vytváří také předpoklady pro komunikaci v evropském i mezinárodním prostředí a pro zapojení do mezinárodních vzdělávacích aktivit a projektů.

Výuka vychází ze **Společného evropského referenčního rámce pro jazyky** a směřuje k dosažení úrovně **A2**. Rozvoj jazykových dovedností probíhá ve čtyřech základních oblastech – poslech, mluvení, čtení a psaní. Žák na úrovni A2 rozumí běžným výrazům a jednoduchým sdělením týkajícím se známých témat, dokáže se dorozumět v běžných situacích a jednoduše hovořit o sobě, svém okolí a svých potřebách.

Při výuce jsou využívány audiovizuální a digitální technologie, například interaktivní tabule, dataprojektor, zvukové a obrazové materiály nebo online zdroje v anglickém jazyce. Praktické využití jazyka podporují krátkodobé projekty a další činnostně zaměřené aktivity.

Zaměření a rozsah výuky, volba metod i podpůrná opatření jsou přizpůsobovány individuálním vzdělávacím potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Vychází se z doporučení SPC a PPP.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák chápe cizí jazyk jako prostředek celoživotního vzdělávání.
- Využívá jazyk k získávání a předávání informací, vyjádření potřeb, pocitů a názorů.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žák vyhledává a využívá informace z různých zdrojů a pracuje s cizojazyčnými texty.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žák se dorozumívá v běžných situacích a respektuje pravidla komunikace v odlišném kulturním prostředí.
- Rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektuje kulturní rozmanitost.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žák spolupracuje s ostatními a prostřednictvím komunikace rozvíjí respekt k odlišným názorům a kulturám.
- Posiluje svou sebedůvěru při komunikaci a veřejném vystupování.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žák využívá získané jazykové dovednosti v praktických situacích a rozvíjí kultivovaný projev.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- Žák využívá elektronické slovníky, online cvičení a další digitální zdroje.
- Zpracovává jednoduchá témata v angličtině prostřednictvím digitálních nástrojů, uvádí použité zdroje a respektuje autorská práva.
- Vytváří jednoduchá audiovizuální sdělení v anglickém jazyce.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Rozvíjí schopnost komunikovat v běžných životních situacích, spolupracovat a vhodně využívat verbální i neverbální prostředky.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
Podporuje kritické myšlení, respekt k právům a povinnostem a schopnost řešit problémy a konflikty demokratickým způsobem.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Prostřednictvím anglického jazyka seznamuje žáky s různými kulturami, jejich tradicemi a hodnotami a vede k toleranci a respektu k odlišnostem.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA
Využívá témata anglického jazyka k poznávání vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a k rozvoji odpovědného přístupu k jeho ochraně.

43.1.1 Očekávané výstupy

Anglický jazyk – 6. ročník (Project 2)

Poslech s porozuměním

Žák rozumí jednoduchým pokynům a běžným každodenním sdělením. Zachytí hlavní informace v krátkých poslechových textech vztahujících se k probíraným tématům. Rozumí jednoduchým rozhovorům vedeným přiměřeným tempem.

Mluvení

Žák se zapojuje do jednoduchých rozhovorů týkajících se sebe, rodiny, školy, zájmů a volného času. Odpovídá na jednoduché otázky a sám je pokládá. Krátce představí sebe, své kamarády, záliby a každodenní činnosti.

Čtení s porozuměním

Žák čte přiměřeně náročné texty a vyhledává v nich známé informace. Rozumí obsahu jednoduchých článků, dialogů a krátkých příběhů. Používá dvojjazyčný slovník.

Psaní

Žák sestaví krátké písemné sdělení o sobě, rodině, škole nebo zájmech. Vyplní základní osobní údaje do formuláře. Vytváří jednoduché věty a krátké souvislé texty.

Jazykové prostředky

Žák:

- používá sloveso **to be** a **have got**,
- tvoří věty oznamovací, tázací a záporné,
- používá **přítomný čas prostý**,
- používá **přítomný čas průběhový**,
- rozlišuje přítomný čas prostý a průběhový,
- používá modální sloveso **can/can't**,
- tvoří otázky pomocí tázacích zájmen,
- používá frekvenční příslovce,
- pracuje se stupňováním přídavných jmen,
- používá vazbu **there is/there are**,
- používá základní předložky místa a času.

Anglický jazyk – 7. ročník (Project 3)

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním informacím v jednoduchých autentických i učebnicových nahrávkách. Zachytí smysl rozhovorů týkajících se běžných životních situací. Rozpozná základní údaje a pokyny.

Mluvení

Žák vede jednoduchý rozhovor o každodenních tématech. Popíše osoby, místa, události a své zkušenosti. Vyjádří základní názory, přání a pocity. Dokáže požádat o informaci a vhodně na ni reagovat.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí textům vztahujícím se k běžnému životu, cestování, kultuře a zájmům mladých lidí. Vyhledává konkrétní informace a dokáže určit hlavní myšlenku textu.

Psaní

Žák napíše krátký osobní dopis, e-mail nebo zprávu. Popíše osoby, místa a události. Sestaví jednoduchý souvislý text na známé téma.

Jazykové prostředky

Žák:

- používá **minulý čas prostý** pravidelných i nepravidelných sloves,
- tvoří otázky a zápory v minulém čase,
- používá vazbu **going to** pro vyjádření budoucnosti,
- používá modální slovesa **must, mustn't, should**,
- rozlišuje počitatelná a nepočitatelná podstatná jména,
- používá **some, any, much, many, a lot of**,
- tvoří a používá **komparativ a superlativ**,
- používá příslovce způsobu,
- pracuje s časovými spojkami,
- upevňuje používání přítomných časů.

Anglický jazyk – 8. ročník (Project 4)

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním informacím v delších poslechových textech vztahujících se ke známým tématům. Sleduje jednoduché rozhovory, oznámení a prezentace. Rozlišuje podstatné informace od méně důležitých.

Mluvení

Žák komunikuje v běžných situacích souvisejících s cestováním, nakupováním, volným časem a školním životem. Vypráví o minulých událostech a plánech do budoucna. Vyjadřuje a zdůvodňuje jednoduché názory.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí přiměřeně náročným textům z každodenního života. Vyhledává požadované informace, pracuje s různými zdroji a využívá digitální nástroje.

Psaní

Žák vytváří souvislé písemné projevy na známá témata. Napíše vyprávění, popis nebo jednoduchý článek.

Jazykové prostředky

Žák:

- používá **předpřítomný čas prostý**,
- rozlišuje použití **minulého času prostého a předpřítomného času**,
- používá **for** a **since**,
- tvoří budoucí čas pomocí **will**,
- používá modální slovesa **have to, don't have to, might**,
- vytváří **první podmínkovou větu (First Conditional)**,
- používá zájmena vztažná **who, which, where**,
- pracuje s trpným rodem v základních situacích,
- používá zvratná zájmena,
- rozvíjí práci s příslovci a předložkovými vazbami.

Anglický jazyk – 9. ročník (Project 5)

Poslech s porozuměním

Žák rozumí hlavním myšlenkám a důležitým informacím v přiměřeně náročných poslechových textech. Chápe smysl běžné komunikace rodilých i nerodilých mluvčích na známá témata. Dokáže zaznamenat a zpracovat získané informace.

Mluvení

Žák samostatně vede rozhovor v běžných komunikačních situacích. Vyjadřuje své názory, postoje, plány a zkušenosti. Dokáže reagovat na různé komunikační podněty a přiměřeně argumentovat. Prezentuje připravené téma před spolužáky.

Čtení s porozuměním

Žák rozumí textům odpovídajícím jazykové úrovni A2. Vyhledává, třídí a porovnává informace z různých zdrojů. Rozpozná účel textu, hlavní myšlenky i důležité detaily.

Psaní

Žák sestaví souvislý text na známá témata z běžného života. Napíše osobní dopis, e-mail, vyprávění, popis nebo jednoduchou úvahu. Používá odpovídající slovní zásobu a gramatické prostředky.

Reálie a interkulturní porozumění

Žák získává poznatky o životě, tradicích a kultuře anglicky mluvících zemí. Porovnává odlišné kulturní zvyklosti s prostředím České republiky. Respektuje kulturní rozmanitost a využívá cizí jazyk jako prostředek mezikulturní komunikace.

Jazykové prostředky

Žák:

- upevňuje a rozšiřuje používání všech dosud osvojených časů,
- používá **předpřítomný čas průběhový** v základních situacích,
- používá **trpný rod** v přítomném a minulém čase,
- tvoří a používá **druhou podmínkovou větu (Second Conditional)**,
- používá nepřímé otázky,
- využívá modální slovesa pro radu, povinnost, zákaz a možnost,
- používá neurčitá zájmena (**someone, anyone, nobody, everybody**),
- vyjadřuje účel, příčinu a důsledek,
- používá základní nepřímou řeč v jednoduchých sděleních,
- využívá složitější souvětí a spojovací výrazy pro tvorbu souvislého projevu.
-

Český jazyk

Hodinová dotace:
6. ročník – 5 hodin týdně
7. ročník – 5 hodin týdně
8. ročník – 5 hodin týdně
9. ročník – 5 hodin týdně

Charakteristika: Předmět rozvíjí znalosti a dovednosti využitelné v dalším vzdělávání i běžném životě a propojuje učivo s praktickými situacemi.

Učivo a tematické okruhy 6. – 9. ročník: Pravopis, tvarosloví, slovní zásoba; skladba, literatura, komunikace a sloh.

Výuka českého jazyka představuje významnou součást vzdělávání, protože jazykové kompetence žáků jsou nezbytné nejen pro zvládnutí samotného českého jazyka, ale také pro úspěšné učení v ostatních vzdělávacích oblastech. Schopnost používat češtinu v mluvené i písemné podobě napomáhá žákům porozumět společenskému a kulturnímu vývoji společnosti. Současně podporuje jejich schopnost účinně komunikovat, formulovat vlastní myšlenky, názory, pocity a postoje a orientovat se v různých komunikačních situacích i v okolním světě.

Předmět Český jazyk má komplexní pojetí a pro potřeby organizace vzdělávacího obsahu je členěn do tří vzájemně propojených oblastí: **Jazyková výchova, Slohová výchova a komunikace a Literární výchova**. Jednotlivé složky nejsou ve výuce oddělené, ale přirozeně se doplňují a vzájemně propojují.

Jazyková výchova rozvíjí znalosti a praktické dovednosti potřebné pro správné a kultivované užívání českého jazyka. Žáci se seznamují se spisovnou podobou jazyka a zároveň poznávají jeho další podoby a funkce. Výuka podporuje přesné, logické a systematické myšlení, které je základem srozumitelného a kultivovaného vyjadřování. Žáci se učí jazykové jevy pozorovat, porovnávat, rozlišovat, třídit a následně zobecňovat. Český jazyk tak pro ně není pouze prostředkem ke komunikaci a získávání informací, ale také oblastí, kterou samostatně poznávají a rozvíjejí v ní své vědomosti.

Slohová výchova a komunikace vede žáky k porozumění různým druhům sdělení a k jejich aktivnímu a kritickému zpracování. Rozvíjí schopnost číst s porozuměním, formulovat vlastní myšlenky v písemné podobě, kultivovaně hovořit a vhodně reagovat na různé komunikační situace. Žáci pracují s texty rozličného zaměření, učí se vyhledávat podstatné informace, posuzovat jejich význam a vytvářet vlastní závěry. Ve vyšších ročnících věnují pozornost také kompozici textu, jeho formální podobě a účelu jednotlivých jazykových prostředků.

Literární výchova prostřednictvím četby seznamuje žáky s významnými literárními díly, základními literárními druhy a žánry a jejich charakteristickými znaky. Žáci se učí rozpoznávat umělecké prostředky, přemýšlet o autorově záměru a formulovat vlastní názory a čtenářské prožitky. Postupně si osvojují čtenářské návyky a rozvíjejí schopnost literární text samostatně vnímat, interpretovat a tvořivě na něj reagovat. Součástí literární výchovy je rovněž rozlišování skutečnosti a literární fikce. Setkávání s literaturou přispívá k rozvoji představivosti, emocionálního a estetického vnímání a může ovlivňovat hodnotovou orientaci žáků i jejich pohled na svět.

Rozsah učiva, volba výukových metod i využívání podpůrných opatření jsou přizpůsobovány individuálním vzdělávacím potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, stejně jako žáků nadaných a mimořádně nadaných. Při jejich vzdělávání se vychází z doporučení školských poradenských zařízení, zejména SPC a PPP.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák samostatně plánuje a organizuje své učení.
- Vyhledává, třídí a využívá informace z různých zdrojů.
- Osvojuje si základní jazykové a literární pojmy a pracuje s jazykovými a literárními příručkami.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žák samostatně vyhledává a ověřuje jazyková pravidla.
- Rozpoznává chyby, hledá jejich řešení a využívá vhodné jazykové a literární zdroje.
- Dokáže posoudit vlastní práci, pokrok a hledat možnosti zlepšení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žák se vyjadřuje srozumitelně, souvisle a kultivovaně v ústním i písemném projevu.

- Naslouchá druhým, účinně komunikuje, diskutuje a dokáže obhájit svůj názor.
- Rozumí různým druhům textů a komunikačních sdělení a vhodně na ně reaguje.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žák spolupracuje s ostatními a respektuje jejich názory a zkušenosti.
- Podílí se na vytváření dobrých vztahů ve třídě.
- Rozvíjí svou samostatnost, sebeúctu a důvěru ve vlastní schopnosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Žák poznává a respektuje kulturní a historické dědictví.
- Vytváří si pozitivní vztah k literatuře, umění a mateřskému jazyku.
- Chápe jazyk jako součást kulturní identity a společenského vývoje.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žák si osvojuje pracovní návyky potřebné pro učení a další vzdělávání.
- Dokáže organizovat vlastní práci a připravit si podmínky pro učení.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- Žák vyhledává, porovnává a kriticky hodnotí informace v digitálním prostředí.
- Využívá digitální nástroje při učení, tvorbě a prezentaci vlastní práce.
- Dodržuje zásady bezpečné komunikace, ochrany osobních údajů a autorských práv.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvíjí komunikační, sociální, formulační, argumentační a prezentační dovednosti a schopnost vhodně reagovat v různých životních situacích.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Prostřednictvím literatury podporuje respekt k odlišnostem, vlastní názor, odpovědnost a hodnoty demokratické společnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Rozvíjí povědomí o evropském a světovém kulturním dědictví a podporuje respekt k různým kulturám a společným hodnotám.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Prostřednictvím jazyka a literatury seznamuje žáky s různými kulturami, jejich hodnotami a způsoby života a vede k respektování odlišností.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Využívá literární a slohové texty k poznávání vztahu člověka k přírodě a prostředí a k přemýšlení o otázkách jeho ochrany.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvíjí schopnost porozumět mediálním sdělením, kriticky posuzovat jejich obsah a formu a vhodně komunikovat a argumentovat.

Očekávané výstupy

Český jazyk a literatura – 6. ročník

Jazyková výchova

Žák samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, slovníky a dalšími jazykovými příručkami. Spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova. Ovládá základní pravopisné jevy a uplatňuje je v písemném projevu. Rozlišuje slovní druhy, tvoří a správně používá tvary slov. Rozpoznává základní vztahy mezi větnými členy a využívá poznatky o jazyce při tvorbě vlastních sdělení.

Komunikační a slohová výchova

Žák vyhledává v textu podstatné informace, formuluje hlavní myšlenky a pořizuje jednoduché výpisky a výtahy. Vytváří vlastní vypravování, popis, zprávu a dopis. Přiměřeně využívá jazykové prostředky odpovídající komunikační situaci a vyjadřuje vlastní názory.

Literární výchova

Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry, reprodukuje obsah přečteného textu a vyjadřuje své čtenářské zážitky. Rozpoznává základní znaky literárního díla a jeho struktury. Tvoří jednoduché literární texty a porovnává literární dílo s jeho divadelním nebo filmovým zpracováním.

Český jazyk a literatura – 7. ročník

Jazyková výchova

Žák správně používá slovní druhy a tvoří spisovné tvary slov. Uplatňuje pravopis lexikální, tvaroslovný a základní syntaktický. Rozlišuje způsoby obohacování slovní zásoby, pracuje s významem slov a rozpoznává přenesená pojmenování. Analyzuje vztahy mezi větami v souvětí a využívá jazykové poznatky v komunikaci.

Komunikační a slohová výchova

Žák vyhledává, třídí a zpracovává informace z různých zdrojů. Pořizuje výpisky, výtahy a poznámky. Vytváří charakteristiku, líčení, vyprávění, životopis a další slohové útvary. Připraví a přednese referát a vytváří souvislé, přehledné a věcně správné texty.

Literární výchova

Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry a orientuje se ve významných obdobích starší literatury. Interpretuje přečtený text, vyjadřuje vlastní názory na literární dílo a porovnává různá zpracování stejného námětu. Vyhledává informace potřebné ke studiu literatury v knihovnách a dalších zdrojích.

Český jazyk a literatura – 8. ročník

Jazyková výchova

Žák prohlubuje znalosti o slovních druzích a správně používá spisovné tvary slov. Rozlišuje významové vztahy ve větě jednoduché i v souvětí a zvládá pravopis syntaktický. Využívá poznatky o jazyce při tvorbě mluvených i psaných projevů.

Komunikační a slohová výchova

Žák samostatně pracuje s informacemi a různými typy textů. Pořizuje výpisky, výtahy a poznámky. Vytváří charakteristiku literární postavy, líčení a úvahu. Připravuje a prezentuje referát a vhodně využívá verbální i neverbální prostředky komunikace.

Literární výchova

Žák se orientuje v české a světové literatuře 19. století a počátku 20. století. Rozlišuje literární druhy, žánry a významné autory. Interpretuje literární text, formuluje vlastní názory a porovnává literární, divadelní a filmová zpracování děl. Vytváří vlastní literární a tvořivé texty.

Český jazyk a literatura – 9. ročník

Jazyková výchova

Žák rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a chápe jejich funkci v komunikaci. Rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky a vhodně je používá s ohledem na komunikační situaci. Spisovně vyslovuje česká i běžně užívaná cizí slova. Správně používá tvary slov a uplatňuje pravidla českého pravopisu. Rozlišuje významové vztahy mezi větnými členy a mezi větami v souvětí. Chápe způsoby obohacování slovní zásoby a význam slov včetně frazeologických spojení. Samostatně pracuje s jazykovými příručkami a využívá poznatky o jazyce při tvorbě vlastních mluvených i psaných projevů.

Komunikační a slohová výchova

Žák odlišuje fakta od názorů a ověřuje informace z různých zdrojů. Kriticky posuzuje sdělení v médiích a rozpoznává manipulativní prvky komunikace. Vyhledává, třídí a zpracovává informace, pořizuje výpisky a výtahy a formuluje hlavní myšlenky textu. Aktivně se zapojuje do diskuse, dodržuje pravidla komunikace a

argumentuje přiměřeným způsobem. Vytváří souvislé, přehledné a jazykově správné texty různých funkčních stylů a slohových útvarů. Vhodně využívá verbální i neverbální prostředky komunikace.

Literární výchova

Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry a charakterizuje jejich významné představitele. Orientuje se v české a světové literatuře 20. století a současnosti. Rozpoznává základní literární směry a vybrané autory. Interpretuje literární text, vyjadřuje a obhajuje vlastní čtenářský názor a dokládá jej argumenty. Formuluje své dojmy z četby, divadelního a filmového představení. Rozlišuje uměleckou a konzumní literaturu. Porovnává různé způsoby zpracování literárních děl a vytváří vlastní literární či tvořivé texty.

Dějepis

Hodinová dotace:

6. ročník – 1 hodina týdně

7. ročník – 1 hodina týdně

8. ročník – 2 hodiny týdně

Dějepis 20. století:

9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** vede žáky k porozumění vývoji lidské společnosti, jejím proměnám a vztahům mezi jednotlivými historickými, sociálními a kulturními jevy. Umožňuje žákům poznávat minulost, chápat její souvislosti a uvědomovat si, jakým způsobem historické události ovlivnily podobu současného světa. Získané poznatky přispívají k utváření odpovědného občanského postoje a podporují aktivní zapojení žáků do života společnosti.

Vyučovací předmět **Dějepis** seznamuje žáky s významnými událostmi, osobnostmi a procesy, které formovaly vývoj lidské civilizace. Cílem není pouze osvojování historických faktů, ale především porozumění jejich vzájemným souvislostem, příčinám a důsledkům. Žáci se učí vnímat dějiny jako proces, který ovlivňuje současnost a poskytuje zkušenosti důležité pro uvažování o budoucnosti.

Výuka v 6. a 7. ročníku poskytuje základní orientaci v jednotlivých obdobích lidských dějin a vytváří potřebné časové a prostorové představy. V 8. ročníku se pozornost výrazněji zaměřuje na **novověké a moderní dějiny**, jejichž znalost je důležitá pro pochopení současných společenských a politických poměrů.

Na výuku navazuje v 9. ročníku samostatně koncipovaný předmět **Dějepis 20. století**, který se soustředí na zásadní události a procesy tohoto období. Žáci se zabývají zejména světovými válkami, totalitními režimy, vývojem Československa, poválečným uspořádáním světa, obdobím studené války a významnými změnami vedoucími k současné podobě společnosti. Důraz je kladen na pochopení příčin a důsledků historických událostí a jejich dopadu na život jednotlivců i celé společnosti.

Součástí výuky je také **regionální a místní historie**, která umožňuje propojit obecné dějiny s konkrétním prostředím, v němž žáci žijí. Žáci pracují s historickými mapami, dokumenty, obrazovými a audiovizuálními materiály a podle možností také s dalšími historickými prameny.

Dějepis podporuje rozvoj kritického myšlení a vede žáky k rozlišování mezi historickým faktem, názorem a interpretací. Současně přispívá k respektování lidských práv, demokratických hodnot, kulturní rozmanitosti a historického a kulturního dědictví. Významnou součástí je prevence rasismu, xenofobie, extremismu a dalších forem intolerance.

Zaměření a rozsah výuky, volba metod práce a zařazování podpůrných opatření jsou přizpůsobovány individuálním potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák vyhledává, třídí a propojuje historické informace a využívá je při učení i v praktickém životě.
- Chápe historické pojmy, souvislosti a časovou následnost událostí.
- Dokáže samostatně pracovat s historickými prameny a kriticky posuzovat získané informace.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žák hledá příčiny a důsledky historických událostí a využívá získané poznatky při řešení problémových úloh.
- Rozlišuje mezi historickými fakty, názory a různými interpretacemi.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žák srozumitelně vyjadřuje své názory a dokáže je podložit historickými poznatky.
- Aktivně naslouchá a zapojuje se do diskuse.
- Orientuje se v historických textech, mapách a dalších pramenech.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žák spolupracuje při společných úkolech a respektuje názory ostatních.
- Učí se přijímat odlišné pohledy na historické události a diskutovat o nich.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Žák respektuje lidská práva, svobodu a demokratické principy.
- Odmítá násilí, útlak, diskriminaci, rasismus, xenofobii a další projevy intolerance.
- Uvědomuje si význam ochrany historického a kulturního dědictví.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žák využívá historické znalosti a dovednosti při samostatné i skupinové práci.
- Rozvíjí schopnosti důležité pro další vzdělávání a budoucí uplatnění.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- Žák vyhledává historické informace v digitálních zdrojích a ověřuje jejich důvěryhodnost.

- Využívá digitální nástroje při zpracování historických témat a prezentaci výsledků své práce.
- Kriticky posuzuje textové, obrazové, zvukové a audiovizuální materiály a rozpoznává nedůvěryhodné informace.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH
Žáci poznávají významné události, které ovlivnily vývoj Evropy a světa, a chápou jejich vzájemné souvislosti.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
Výuka rozvíjí schopnost spolupráce, komunikace, kritického myšlení a respektování různých názorů.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA
Dějepis vede k porozumění demokracii, lidským právům, svobodě a odpovědnosti a prostřednictvím historických zkušeností upozorňuje na důsledky totality, útlaku a porušování lidských práv.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA
Poznávání dějin různých národů a kultur podporuje toleranci, respekt k odlišnostem a porozumění kulturní rozmanitosti.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA
Žáci se učí ověřovat historické informace, porovnávat různé zdroje a rozlišovat fakta, názory, manipulaci a dezinformace.

43.1.2 Očekávané výstupy

43.2 *Dějepis – 6. ročník*

43.2.1 Člověk v dějinách

Žák se orientuje na časové ose a v historických epochách. Rozlišuje jednotlivé druhy historických pramenů a využívá je k získávání informací o minulosti. Chápe význam historie pro poznávání současnosti a vysvětlí práci historika.

43.2.2 Pravěk

Žák charakterizuje jednotlivá období pravěku a objasní podmínky života pravěkých lidí. Popíše vývoj člověka, způsob obživy a proměny společnosti od lovců a sběračů k zemědělcům. Uvede význam neolitické revoluce pro další vývoj lidstva.

43.2.3 Starověké civilizace

Žák lokalizuje na mapě oblasti vzniku prvních civilizací. Charakterizuje život ve starověkém Egyptě, Mezopotámii, Indii a Číně. Vysvětlí význam písma, náboženství, vědy a kultury pro rozvoj lidské společnosti.

43.2.4 **Starověké Řecko a Řím**

Žák popíše vznik a vývoj řecké a římské civilizace. Vysvětlí význam antické demokracie a římského práva. Uvede nejvýznamnější osobnosti a kulturní památky antiky. Rozpozná přínos antické kultury pro evropskou civilizaci.

43.3 *Dějepis – 7. ročník*

43.3.1 **Raný středověk**

Žák charakterizuje vznik a vývoj středověké společnosti. Vysvětlí význam křesťanství pro utváření evropské civilizace. Popíše vznik prvních středověkých států a jejich vliv na vývoj Evropy.

43.3.2 **České země v raném středověku**

Žák objasní vznik Velké Moravy a její význam pro české dějiny. Charakterizuje formování přemyslovského státu a postavení českých zemí v evropském kontextu. Uvede významné panovníky a jejich přínos.

43.3.3 **Vrcholný a pozdní středověk**

Žák vysvětlí proměny středověké společnosti, rozvoj měst, řemesel a obchodu. Charakterizuje vládu Lucemburků a význam Karla IV. Posoudí význam husitského hnutí a jeho dopad na české i evropské dějiny.

43.3.4 **České země za vlády Jagellonců a Habsburků**

Žák charakterizuje postavení českých zemí po nástupu Habsburků na český trůn. Vysvětlí příčiny náboženských sporů a jejich vliv na vývoj společnosti. Objasní význam stavovského povstání, bitvy na Bílé hoře a důsledky porážky českých stavů. Uvede změny v politickém, náboženském a kulturním životě českých zemí v období habsburské monarchie.

43.3.5 **Objevy a počátky novověku**

Žák objasní příčiny a důsledky zámořských objevů. Vysvětlí význam renesance, humanismu a reformace. Popíše proměny evropské společnosti na počátku novověku.

43.4 *Dějepis – 8. ročník*

43.4.1 **Raný novověk**

Žák vysvětlí příčiny, průběh a důsledky třicetileté války. Charakterizuje postavení českých zemí v habsburské monarchii. Posoudí význam absolutismu a osvícenství pro další vývoj Evropy. Charakterizuje reformy Marie Terezie a Josefa II. a jejich význam pro modernizaci státu.

43.4.2 **Revoluce a modernizace společnosti**

Žák objasní význam americké a francouzské revoluce. Vysvětlí příčiny a důsledky průmyslové revoluce. Charakterizuje proměny společnosti, hospodářství a každodenního života v 18. a 19. století.

43.4.3 **České země v 19. století**

Žák vysvětlí význam národního obrození a formování moderního českého národa. Charakterizuje revoluční rok 1848 a jeho důsledky. Objasní postavení českých zemí v Rakousku-Uhersku a proměny české společnosti v období industrializace.

43.4.4 **Svět a Evropa na přelomu 19. a 20. století**

Žák charakterizuje proces industrializace, urbanizace a vznik moderní společnosti. Popíše soupeření evropských velmocí, koloniální politiku a vysvětlí příčiny první světové války.

43.4.5 **První světová válka a vznik Československa**

Žák vysvětlí příčiny, průběh a důsledky první světové války. Charakterizuje zahraniční a domácí odboj. Objasní okolnosti vzniku samostatného Československa a význam jeho zakladatelů.

---

44. **Dějepis 20. století – 9. ročník**

44.1.1 **První republika a svět mezi válkami**

Žák charakterizuje politický, hospodářský a kulturní vývoj Československa v meziválečném období. Vysvětlí příčiny hospodářské krize a nástupu totalitních režimů v Evropě. Porovná znaky demokratického a totalitního systému.

44.1.2 **Druhá světová válka**

Žák objasní příčiny, průběh a důsledky druhé světové války. Charakterizuje nacismus, fašismus a jejich dopady na společnost. Vysvětlí průběh holokaustu a jeho význam jako varování před rasismem, antisemitismem a porušováním lidských práv.

44.1.3 **Československo v letech 1939–1945**

Žák popíše život v Protektorátu Čechy a Morava a formy domácího i zahraničního odboje. Charakterizuje osvobození Československa a poválečné změny.

44.1.4 **Studená válka**

Žák vysvětlí příčiny vzniku studené války a rozdíly mezi demokratickým a komunistickým blokem. Charakterizuje nejvýznamnější konflikty, mezinárodní organizace a události druhé poloviny 20. století.

44.1.5 **Československo po roce 1948**

Žák vysvětlí nástup komunistického režimu a jeho důsledky pro život společnosti. Charakterizuje období politických represí, pražského jara, okupace Československa v roce 1968, období normalizace a činnost disentu.

44.1.6 **Obnova demokracie a současný svět**

Žák objasní okolnosti pádu komunistického režimu v roce 1989 a vznik demokratického státu. Charakterizuje rozdělení Československa a vznik České republiky. Orientuje se v hlavních procesech evropské integrace, globalizace a současných mezinárodních vztahů.

44.1.7 **Historické prameny a práce s informacemi**

Žák samostatně vyhledává, třídí a kriticky hodnotí historické informace z různých zdrojů. Rozlišuje mezi faktem, názorem a interpretací historických událostí. Využívá digitální zdroje při studiu dějin a prezentaci výsledků své práce. Posuzuje věrohodnost informací a rozpoznává manipulaci a propagandu.

Francouzský jazyk

Hodinová dotace:

8. ročník – 2 hodiny týdně

9. ročník – 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět Francouzský jazyk je součástí vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a je zařazen jako další cizí jazyk. Na škole je vyučován v **8. a 9. ročníku** s časovou dotací dvě hodiny týdně v každém ročníku.

Osvojování francouzského jazyka rozšiřuje komunikační možnosti žáků a vytváří předpoklady pro dorozumění v evropském i mezinárodním prostředí. Pomáhá překonávat jazykové bariéry a může být využito při cestování, dalším studiu, v osobním životě i v budoucím pracovním uplatnění. Výuka zároveň umožňuje

poznávat životní způsob, kulturu, tradice a hodnoty lidí z různých zemí a podporuje respekt, toleranci a mezinárodní porozumění.

Výuka dalšího cizího jazyka směřuje podle **Společného evropského referenčního rámce pro jazyky** k dosažení úrovně **A1**. Žák na této úrovni rozumí základním výrazům a jednoduchým sdělením vztahujícím se k běžným každodenním situacím. Dokáže představit sebe i jiné osoby, poskytovat a získávat jednoduché informace osobního charakteru a zvládne základní komunikaci, pokud partner hovoří pomalu a srozumitelně.

Důraz je kladen především na **praktické využití jazyka a rozvoj základní komunikační schopnosti**. Žáci si postupně osvojují slovní zásobu, základní gramatické struktury a komunikační strategie potřebné pro běžné situace. Součástí výuky je také poznávání reálií a kulturního prostředí francouzsky mluvících zemí a rozvoj schopnosti vnímat jazyk v širších společenských a kulturních souvislostech.

Výuka podporuje také rozvoj jazykového povědomí a využívání předchozích zkušeností s mateřským i dalšími cizími jazyky. Žáci si uvědomují podobnosti a rozdíly mezi jazyky a učí se využívat různé strategie při jejich osvojování.

Zaměření a rozsah výuky, volba metod a zařazování podpůrných opatření jsou přizpůsobovány individuálním vzdělávacím potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných. Vychází se z doporučení SPC a PPP. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů je stanovena v RVP ZV 2021 a podle potřeby konkretizována v IVP žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení. Uplatňuje se zejména v rámci podpůrných opatření třetího stupně u žáků s lehkým mentálním postižením.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák chápe cizí jazyk jako prostředek vzdělávání a komunikace.
- Osvojuje si jazykové prostředky pro získávání a předávání informací a vyjádření vlastních potřeb a názorů.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žák vyhledává informace z různých zdrojů a využívá je při práci s jednoduchými cizojazyčnými texty.
- Uplatňuje získané jazykové znalosti při řešení běžných komunikačních situací.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žák se dorozumívá v jednoduchých situacích a respektuje pravidla komunikace v jiném kulturním prostředí.
- Rozvíjí pozitivní vztah k mnohojazyčnosti a respektuje jazykovou a kulturní rozmanitost.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žák spolupracuje s ostatními při jazykových a komunikačních aktivitách.
- Rozvíjí respekt k odlišným kulturám a posiluje svou sebedůvěru při používání cizího jazyka.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žák využívá získané jazykové dovednosti v praktických situacích a rozvíjí schopnost samostatné práce.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- Žák využívá elektronické slovníky, online cvičení a další digitální zdroje.
- Zpracovává jednoduchá témata pomocí digitálních nástrojů a respektuje autorská práva a pravidla práce se zdroji.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Výuka rozšiřuje povědomí žáků o evropském a mezinárodním prostředí, podporuje otevřenost vůči jiným kulturám a vytváří předpoklady pro vzdělávací, pracovní i osobní mobilitu.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Prostřednictvím francouzského jazyka seznamuje žáky s různými kulturami, tradicemi a hodnotami a vede k respektování odlišností, toleranci a spolupráci.

44.1.8 Očekávané výstupy

45. Francouzský jazyk – 8. ročník

45.1 *Poslech s porozuměním*

Žák rozumí základním pokynům a jednoduchým sdělením pronášeným pomalu a zřetelně. Rozpozná známá slova a jednoduché fráze vztahující se k osobě, rodině, škole a volnému času. Zachytí základní informace v krátkých poslechových textech a jednoduchých rozhovorech.

45.2 *Mluvení*

Žák se představí a poskytne základní osobní informace. Představí členy rodiny, kamarády a své zájmy. Odpovídá na jednoduché otázky a pokládá je. Zapojuje se do krátkých rozhovorů v běžných komunikačních situacích.

45.3 *Čtení s porozuměním*

Žák rozumí jednoduchým textům obsahujícím známou slovní zásobu. Vyhledává základní informace v krátkých textech, oznámeních, plakátech nebo jednoduchých internetových sděleních. Používá dvojjazyčný slovník.

45.4 *Psaní*

Žák napíše jednoduché věty o sobě, své rodině, škole a zájmech. Vyplní základní osobní údaje do formuláře. Sestaví jednoduché krátké sdělení a napíše stručný pozdrav nebo e-mail.

45.5 *Reálie a interkulturní porozumění*

Žák získává základní poznatky o Francii a dalších francouzsky mluvících zemích. Seznamuje se s vybranými tradicemi, zvyky a kulturními odlišnostmi. Respektuje odlišné kulturní prostředí.

45.6 *Jazykové prostředky*

Žák:

- osvojí si pravidla francouzské výslovnosti a základní principy pravopisu,
- používá člen určitý a neurčitý,
- rozlišuje rod a číslo podstatných jmen,
- tvoří množné číslo podstatných a přídavných jmen,
- používá osobní zájmena,
- časuje pravidelná slovesa 1. třídy (-er) v přítomném čase,
- používá základní nepravidelná slovesa **être, avoir, aller, faire**,
- tvoří kladné, záporné a tázací věty,
- používá základní číslovky,
- využívá základní předložky místa a času,
- používá přivlastňovací zájmena a přídavná jména.

---

46. Francouzský jazyk – 9. ročník

46.1 *Poslech s porozuměním*

Žák rozumí hlavním informacím v jednoduchých rozhovorech vztahujících se ke známým tématům. Zachytí význam základních sdělení v každodenních situacích, například při nakupování, cestování nebo plánování volného času.

46.2 *Mluvení*

Žák komunikuje v jednoduchých situacích každodenního života. Popíše sebe, své okolí, školní život, zájmy a plány. Vyjadřuje základní potřeby, přání a názory. Dokáže požádat o informaci a reagovat na běžné otázky.

46.3 *Čtení s porozuměním*

Žák rozumí jednoduchým autentickým i učebnicovým textům. Vyhledává konkrétní informace a určuje hlavní myšlenku textu. Pracuje se slovníkem a využívá základní digitální zdroje.

46.4 *Psaní*

Žák sestaví krátký souvislý text na známé téma. Napíše jednoduchý osobní dopis, e-mail nebo zprávu. Popíše osobu, místo, zážitek nebo denní program s využitím osvojených jazykových prostředků.

46.5 *Reálie a interkulturní porozumění*

Žák se orientuje v základních geografických, kulturních a společenských reáliích Francie a dalších frankofonních zemí. Porovnává vybrané aspekty života ve francouzsky mluvících zemích a v České republice. Chápe význam jazykové a kulturní rozmanitosti.

46.6 *Jazykové prostředky*

Žák:

- upevňuje používání přítomného času známých sloves,
- časuje vybraná nepravidelná slovesa (**prendre, venir, pouvoir, vouloir, devoir**),
- používá blízkou budoucnost (**futur proche**),
- používá složený minulý čas (**passé composé**) u nejběžnějších sloves,
- rozlišuje časové údaje a orientuje se v časových vztazích,
- používá předmětná zájmena v základních situacích,
- používá ukazovací a tázací zájmena,
- stupňuje vybraná přídavná jména,
- využívá základní spojovací výrazy pro tvorbu souvislého projevu,
- aplikuje pravidla francouzského slovosledu v jednoduchých sděleních.

46.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák dosahuje úrovně **A1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky**. Rozumí známým slovům a jednoduchým větám vztahujícím se k běžným tématům, dokáže se představit, vést jednoduchý rozhovor, získávat a poskytovat základní informace a vytvářet krátká ústní i písemná sdělení v běžných komunikačních situacích.

Fyzika

Hodinová dotace:
6. ročník – 2 hodiny
7. ročník – 2 hodiny
8. ročník – 2 hodiny
9. ročník – 2 hodiny

Vyučovací předmět **Fyzika** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Je zaměřen na poznávání základních fyzikálních zákonitostí, osvojování odborné terminologie a porozumění jevům, se kterými se žáci setkávají v přírodě i běžném životě.

Výuka probíhá s využitím **pozorování, měření, pokusů a badatelsky orientovaných činností**. Žáci se učí formulovat jednoduché hypotézy, ověřovat je experimentem, pracovat s výsledky měření, vyvozovat závěry a své poznatky vhodně zaznamenávat a prezentovat. Současně si osvojují zásady bezpečného chování při fyzikálních měřeních, pokusech a práci s pomůckami.

Důraz je kladen na **propojování teoretických poznatků s praktickým životem**, na rozvoj logického a kritického myšlení a na pochopení vzájemných souvislostí mezi člověkem, přírodou a technikou. Žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali získané poznatky využívat při řešení praktických situací a uvědomovali si význam fyziky pro každodenní život, ochranu zdraví i životního prostředí.

Výuka fyziky je přirozeně propojena s dalšími vzdělávacími oblastmi, zejména s **matematikou, chemií, přírodopisem a zeměpisem**, ale také s informatikou a dalšími předměty. Využívány jsou rovněž digitální technologie, výukové programy a nástroje podporující pozorování, měření, zpracování a prezentaci získaných dat.

Zaměření a rozsah výuky, volba metod práce a případné využití podpůrných opatření u žáků se SVP a u žáků nadaných a mimořádně nadaných vycházejí z je

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace a využívá je při učení i v praktickém životě,
- rozumí základním fyzikálním pojmům, symbolům a vztahům,
- pozoruje, experimentuje, vyhodnocuje výsledky a vyvozuje závěry.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- samostatně hledá a navrhuje postupy řešení fyzikálních problémů,
- využívá logické myšlení, zkušenosti a výsledky pozorování,
- dokáže své řešení zdůvodnit a vyhodnotit.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák:

- srozumitelně formuluje své myšlenky a závěry,
- diskutuje, naslouchá ostatním a vhodně argumentuje,

- pracuje s odborným, obrazovým a grafickým materiálem.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák:

- spolupracuje při pokusech a řešení úkolů,
- respektuje názory a postupy ostatních,
- rozvíjí vytrvalost, odpovědnost a důvěru ve vlastní schopnosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák:

- jedná bezpečně a zodpovědně v situacích ohrožujících zdraví a život,
- chápe základní souvislosti mezi fyzikálními jevy, člověkem a životním prostředím,
- uvědomuje si význam ochrany zdraví a přírody.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák:

- bezpečně používá pomůcky, nástroje a vybavení,
- dodržuje stanovená pravidla při experimentování a práci,
- uplatňuje získané znalosti při praktických činnostech.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- využívá digitální nástroje při pozorování, měření a zpracování dat,
- zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pomocí digitálních technologií,
- vytváří jednoduché digitální prezentace a interpretuje v nich výsledky svých pozorování a měření.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Fyzika jsou přirozeně rozvíjena zejména tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj spolupráce, odpovědnosti, schopnosti řešit problémy a rozhodovat se při společných i samostatných činnostech.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Vnímání vztahů mezi člověkem a přírodou, základních podmínek života, dopadů lidské činnosti na životní prostředí a možností jeho ochrany.

Mezipředmětové vztahy jsou využívány především v matematice, chemii, přírodopisu, zeměpisu, informatice a dalších předmětech. Výuka podporuje praktické využití fyzikálních poznatků a práci s digitálními technologiemi.

46.7.1

46.7.2 **Očekávané výstupy**

47. Fyzika – 6. ročník

47.1 *Látky a tělesa*

Žák rozlišuje těleso a látku, popisuje jejich vlastnosti a uvádí příklady z běžného života. Rozlišuje skupenství látek a vysvětluje jejich základní vlastnosti. Uvede příklady změn skupenství a jejich využití v praxi.

47.2 *Měření fyzikálních veličin*

Žák používá vhodná měřidla a měří délku, objem, hmotnost, čas a teplotu. Zapisuje výsledky měření pomocí správných jednotek. Převádí základní jednotky a vyhodnocuje výsledky jednoduchých měření.

47.3 *Hustota*

Žák vysvětlí pojem hustota a určí hustotu látky měřením nebo výpočtem. Porovnává hustoty různých látek a využívá znalosti hustoty při řešení jednoduchých praktických úloh.

47.4 *Elektrické vlastnosti látek*

Žák rozpozná projevy elektrického náboje. Popíše elektrizování těles třením a uvede příklady elektrostatických jevů z běžného života.

47.5 *Magnetické vlastnosti látek*

Žák popíše vlastnosti magnetů a jejich využití. Určí magnetické póly a vysvětlí jejich vzájemné působení. Pracuje s kompasem a objasní jeho princip.

47.6 *Experimentální činnosti*

Žák dodržuje pravidla bezpečné práce při měření a pokusech. Provádí jednoduchá pozorování a měření, zaznamenává výsledky a formuluje závěry.

---

48. Fyzika – 7. ročník

48.1 *Pohyb těles*

Žák rozlišuje klid a pohyb tělesa vzhledem ke zvolenému vztažnému tělesu. Popíše druhy pohybu a určí rychlost pohybu výpočtem i měřením. Řeší jednoduché úlohy vztahující se k pohybu těles.

48.2 *Síla a její účinky*

Žák změří velikost síly siloměrem a určí její směr. Vysvětlí účinky síly na těleso a využívá znalosti skládání sil v jednoduchých situacích.

48.3 *Mechanické vlastnosti kapalin*

Žák vysvětlí pojem tlak a jeho závislost na síle a obsahu plochy. Charakterizuje tlak v kapalinách a uvede příklady jeho využití. Vysvětlí Archimédův zákon a aplikuje jej na situace z běžného života.

48.4 *Mechanické vlastnosti plynů*

Žák popíše vlastnosti plynů a vysvětlí existenci atmosférického tlaku. Uvede příklady využití tlaku vzduchu v praxi. Objasní fungování jednoduchých technických zařízení využívajících tlak plynů.

48.5 *Světelné jevy*

Žák vysvětlí šíření světla a vznik stínu. Popíše odraz světla a jeho využití. Rozlišuje základní optická zařízení a vysvětlí jejich princip.

48.6 *Experimentální činnosti*

Žák navrhuje jednoduché postupy měření a pokusů. Vyhodnocuje získaná data a prezentuje výsledky své práce.

---

49. **Fyzika – 8. ročník**

49.1 *Práce, výkon a energie*

Žák vysvětlí pojmy práce, výkon a energie. Vypočítá práci a výkon v jednoduchých příkladech. Rozlišuje jednotlivé formy energie a uvádí příklady jejich přeměn.

49.2 *Teplo a vnitřní energie*

Žák vysvětlí souvislost mezi teplotou, teplem a vnitřní energií tělesa. Popíše vedení tepla, proudění a tepelné záření. Posoudí význam tepelných izolací a úspor energie.

49.3 *Elektrický proud*

Žák vysvětlí vznik elektrického proudu v obvodu. Sestaví jednoduchý elektrický obvod podle schématu. Změří elektrické veličiny a využívá Ohmův zákon při řešení jednoduchých úloh.

49.4 *Elektrická energie*

Žák vysvětlí výrobu, přenos a využití elektrické energie. Vyhodnotí spotřebu elektrické energie v domácnosti. Dodržuje zásady bezpečného zacházení s elektrickými zařízeními.

49.5 *Zvukové jevy*

Žák vysvětlí vznik a šíření zvuku. Rozlišuje výšku a hlasitost zvuku. Posoudí vliv nadměrného hluku na člověka a navrhuje možnosti ochrany sluchu.

49.6 *Experimentální činnosti*

Žák provádí jednoduchá elektrická a tepelná měření. Zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pomocí tabulek, grafů a digitálních nástrojů.

---

50. **Fyzika – 9. ročník**

50.1 *Elektromagnetické jevy*

Žák vysvětlí souvislost mezi elektřinou a magnetismem. Popíše elektromagnet, elektromotor a jejich využití v technické praxi. Uvede příklady využití elektromagnetické indukce.

50.2 *Střídavý proud*

Žák rozlišuje stejnosměrný a střídavý proud. Popíše výrobu elektrické energie v elektrárnách a její přenos do spotřebitelské sítě. Vysvětlí význam transformátoru.

50.3 *Jaderná energie*

Žák objasní základní princip jaderného záření a jeho využití. Posoudí výhody a rizika využívání jaderné energie. Chápe zásady ochrany před účinky záření.

50.4 *Vesmír*

Žák charakterizuje Sluneční soustavu a základní objekty vesmíru. Vysvětlí střídání dne a noci, ročních období a základní pohyby Země. Uvede příklady výzkumu vesmíru a jeho význam pro člověka.

50.5 *Energie a životní prostředí*

Žák porovnává obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Posuzuje vliv výroby a využívání energie na životní prostředí. Navrhuje možnosti šetrného hospodaření s energiemi.

50.6 *Experimentální a badatelské činnosti*

Žák samostatně plánuje jednoduché pokusy a měření. Zpracovává výsledky pomocí digitálních technologií, vytváří tabulky, grafy a prezentace. Kriticky hodnotí získaná data a formuluje závěry.

50.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák využívá základní fyzikální pojmy, veličiny, zákony a vztahy při vysvětlování přírodních jevů a řešení praktických situací. Provádí jednoduchá měření a pokusy, vyhodnocuje jejich výsledky a využívá získané poznatky v běžném životě. Chápe souvislosti mezi fyzikou, technikou, člověkem a životním prostředím a zodpovědně využívá moderní technologie i energetické zdroje.

Geografie

Hodinová dotace:

- **6. ročník – 2 hodiny**
- **7. ročník – 1 hodina**
- **8. ročník – 1 hodina**
- **9. ročník – 1 hodina**

Vyučovací předmět **Geografie** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a propojuje přírodovědné a společenskovědní poznatky. Žáci získávají základní představu o Zemi, přírodních procesech, regionech světa, společnosti, hospodářství a životním prostředí. Učí se pracovat s mapami, grafy, tabulkami a dalšími informačními zdroji a využívat geografické poznatky v praktickém životě.

Výuka vede žáky k porozumění vztahům mezi člověkem a přírodou, k orientaci v prostoru a k uvědomování si globálních i lokálních souvislostí. Důraz je kladen na samostatné vyhledávání, zpracování a kritické hodnocení informací, práci s mapami a digitálními technologiemi a na praktické využití geografických znalostí.

Vzdělávací obsah zahrnuje zejména:

- geografické informace, kartografii a topografii,
- přírodní obraz Země,

- regiony světa,
- společenské a hospodářské prostředí,
- životní prostředí,
- Českou republiku,
- terénní geografickou výuku a praktické aplikace.

Zaměření a rozsah výuky, metody práce a podpůrná opatření pro žáky se SVP a žáky nadané a mimořádně nadané vycházejí z jejich individuálních potřeb a doporučení SPC a PPP. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů je konkretizována v IVP žáka podle doporučení školského poradenského zařízení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ
Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje geografické informace,
- využívá odborné pojmy, značky a symboly,
- chápe geografické jevy v širších souvislostech.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
Žák:

- analyzuje přírodní a společenské problémy,
- hledá a porovnává možnosti jejich řešení,
- využívá získané informace a zkušenosti.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
Žák:

- formuluje a obhajuje své názory,
- naslouchá odlišným názorům,
- využívá mapy, grafy a další informační zdroje.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
Žák:

- spolupracuje ve skupině,
- respektuje názory druhých,
- aktivně se zapojuje do společné práce a diskuse.

KOMPETENCE OBČANSKÉ
Žák:

- chápe význam ochrany životního prostředí,
- respektuje kulturní a společenskou rozmanitost,

- uvědomuje si odpovědnost člověka za stav prostředí, ve kterém žije.

KOMPETENCE PRACOVNÍ
Žák:

- využívá geografické znalosti v praktickém životě,
- pracuje samostatně i v týmu,
- využívá získané dovednosti pro další vzdělávání a budoucí profesní uplatnění.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ
Žák:

- využívá digitální mapy a geoinformační technologie,
- pracuje s mapovými aplikacemi a navigačními systémy,
- vyhledává, zpracovává a kriticky hodnotí geografická data a informace.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu **Geografie** jsou rozvíjena zejména tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – spolupráce, komunikace a mezilidské vztahy.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH – Evropa, svět, evropská spolupráce a globální problémy.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA – kulturní a etnická rozmanitost, tolerance a respekt k odlišnostem.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA – práce s geografickými informacemi a kritické hodnocení mediálních sdělení.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – životní prostředí, ekosystémy, přírodní zdroje a vliv lidské činnosti na prostředí.

50.7.1 **Očekávané výstupy**

51. **Geografie – 6. ročník**

51.1 ***Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie***

Žák používá glóbus, mapy a plány jako zdroje geografických informací. Orientuje se v mapových značkách, měřítku mapy a vrstevnicích. Určuje geografickou polohu pomocí zeměpisných souřadnic. Využívá digitální mapy a jednoduché geoinformační aplikace.

51.2 ***Země jako vesmírné těleso***

Žák vysvětlí postavení Země ve vesmíru. Popíše pohyby Země a jejich důsledky pro život na Zemi. Vysvětlí střídání dne a noci, ročních období a časových pásem.

51.3 *Přírodní obraz Země*

Žák objasní vnitřní a vnější přírodní procesy ovlivňující zemský povrch. Charakterizuje základní tvary zemského povrchu. Popisuje rozložení vody na Zemi a význam hydrosféry. Vysvětlí základní procesy probíhající v atmosféře a jejich vliv na počasí a podnebí.

51.4 *Krajinná sféra*

Žák rozlišuje jednotlivé složky krajinné sféry a chápe jejich vzájemné vztahy. Charakterizuje hlavní přírodní krajiny Země a vysvětlí jejich rozšíření.

51.5 *Terénní geografická výuka a praxe*

Žák se orientuje v krajině podle mapy, buzoly a přírodních ukazatelů. Provádí jednoduchá pozorování a zaznamenává výsledky své práce.

---

52. **Geografie – 7. ročník**

52.1 *Regiony světa – Afrika*

Žák lokalizuje Afriku na mapě světa. Charakterizuje přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářství jednotlivých oblastí Afriky. Posoudí vybrané problémy afrických států a jejich příčiny.

52.2 *Regiony světa – Amerika*

Žák porovnává přírodní podmínky Severní a Jižní Ameriky. Charakterizuje obyvatelstvo, hospodářství a významné státy amerického kontinentu. Vysvětluje rozdíly v úrovni rozvoje jednotlivých regionů.

52.3 *Regiony světa – Asie*

Žák charakterizuje přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství Asie. Uvede významné státy a oblasti. Posuzuje význam Asie v současném světovém hospodářství.

52.4 *Regiony světa – Austrálie a Oceánie*

Žák lokalizuje Austrálii a Oceánii na mapě světa. Charakterizuje jejich přírodní podmínky, obyvatelstvo a hospodářské aktivity.

52.5 *Regiony světa – Polární oblasti*

Žák charakterizuje podmínky života v Arktidě a Antarktidě. Vysvětlí význam těchto oblastí pro Zemi a jejich ochranu.

---

53. **Geografie – 8. ročník**

53.1 ***Regiony světa – Evropa***

Žák charakterizuje geografickou polohu Evropy a její přírodní podmínky. Orientuje se v regionech Evropy a významných evropských státech. Posuzuje hospodářský, politický a kulturní význam Evropy ve světě.

53.2 ***Evropská integrace***

Žák vysvětlí vznik a význam Evropské unie. Popíše základní principy evropské spolupráce. Posoudí postavení České republiky v evropských strukturách.

53.3 ***Česká republika – přírodní podmínky***

Žák charakterizuje geografickou polohu České republiky a její přírodní poměry. Orientuje se na mapě České republiky. Popisuje reliéf, podnebí, vodstvo, půdy a přírodní zdroje.

53.4 ***Česká republika – obyvatelstvo a sídla***

Žák charakterizuje rozmístění obyvatelstva a sídelní strukturu České republiky. Posuzuje demografický vývoj a základní populační procesy.

53.5 ***Česká republika – hospodářství***

Žák vysvětlí strukturu národního hospodářství. Charakterizuje průmysl, zemědělství, dopravu, služby a cestovní ruch České republiky. Posuzuje význam jednotlivých hospodářských odvětví.

---

54. **Geografie – 9. ročník**

54.1 ***Společenské a hospodářské prostředí***

Žák charakterizuje současné obyvatelstvo Země, jeho rozmístění a vývoj. Vysvětluje příčiny a důsledky migrace. Posuzuje hospodářské rozdíly mezi jednotlivými regiony světa.

54.2 ***Globalizační procesy***

Žák vysvětlí podstatu globalizace a její projevy v hospodářství, kultuře i každodenním životě. Posuzuje výhody a rizika globalizačních procesů.

54.3 *Životní prostředí*

Žák hodnotí vliv lidské činnosti na krajinu a životní prostředí. Rozlišuje přírodní a kulturní krajinu. Navrhuje možnosti ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje.

54.4 *Přírodní a společenská rizika*

Žák charakterizuje přírodní katastrofy a další mimořádné události. Posuzuje jejich příčiny, důsledky a možnosti prevence. Uplatňuje zásady bezpečného chování při mimořádných situacích.

54.5 *Česká republika v evropských a globálních souvislostech*

Žák hodnotí postavení České republiky v Evropě a ve světě. Charakterizuje mezinárodní spolupráci, významné světové organizace a globální problémy současnosti.

54.6 *Terénní geografická výuka a práce s daty*

Žák využívá mapy, tabulky, grafy, statistické přehledy a digitální zdroje při řešení geografických úloh. Vyhledává, třídí, analyzuje a kriticky hodnotí geografické informace. Prezentuje výsledky své práce s využitím digitálních technologií.

54.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák se orientuje na mapách a v geografických informacích, chápe přírodní, společenské a hospodářské procesy probíhající na Zemi a vysvětluje jejich vzájemné souvislosti. Využívá geografické poznatky při řešení praktických situací, posuzuje aktuální problémy regionů světa i České republiky a uvědomuje si odpovědnost člověka za stav životního prostředí.

Chemie

Hodinová dotace:
8. ročník – 2 hodiny
9. ročník – 2 hodiny

Vyučovací předmět **Chemie** je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Zaměřuje se na poznávání vlastností látek, chemických dějů a jejich vzájemných souvislostí. Žáci si osvojují základní chemické pojmy, symboly a odbornou terminologii a učí se chápat chemii jako součást každodenního života.

Výuka podporuje **pozorování, měření, experimentování a badatelské činnosti**. Žáci se učí sledovat průběh chemických dějů, formulovat jednoduché otázky a předpoklady, hledat souvislosti, vyvozovat závěry a využívat získané poznatky při řešení praktických situací. Součástí výuky jsou jednoduché laboratorní pokusy, při nichž žáci pracují s dostupnými pomůckami a dodržují zásady bezpečnosti.

Důraz je kladen na **praktické využití chemických poznatků**, ochranu zdraví a životního prostředí a na bezpečné zacházení s chemickými látkami. Žáci se seznamují také se zásadami první pomoci při úrazech způsobených nebezpečnými látkami a přípravky. Pozornost je věnována anorganickým i organickým látkám, chemickým reakcím, jejich klasifikaci, souvislostem chemie a elektřiny a využívání přírodních a energetických zdrojů.

Výuka vede žáky k pochopení přírody jako vzájemně propojeného systému a k uvědomování si významu chemických poznatků pro člověka, společnost i životní prostředí. Žáci jsou vedeni k odpovědnému přístupu k přírodním zdrojům a k hledání šetrných způsobů jejich využívání.

Výuka probíhá v odborné učebně vybavené pro provádění jednoduchých pokusů a badatelských aktivit. Žáci pracují individuálně i ve skupinách, učí se prezentovat výsledky své práce, argumentovat a respektovat názory ostatních.

Zaměření a rozsah výuky, volba metod práce a případné využití podpůrných opatření u žáků se SVP a u žáků nadaných a mimořádně nadaných vycházejí z jejich individuálních vzdělávacích potřeb a doporučení školských poradenských zařízení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace a využívá je při učení i v praktickém životě,
- rozumí základním chemickým pojmům, symbolům a vztahům,
- pozoruje a experimentuje, vyhodnocuje výsledky a vyvozuje závěry.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- hledá příčiny a souvislosti chemických jevů,
- volí vhodné postupy při řešení problémových úloh,
- své závěry dokáže zdůvodnit a obhájit.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák:

- srozumitelně prezentuje výsledky své práce,
- zapojuje se do diskuse a vhodně argumentuje,
- pracuje s odbornými texty, tabulkami, schématy a dalšími informačními zdroji.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák:

- spolupracuje při skupinových a laboratorních činnostech,
- respektuje názory ostatních a podílí se na společném řešení úkolů,
- rozvíjí odpovědnost, vytrvalost a důvěru ve vlastní schopnosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ
Žák:

- jedná zodpovědně při práci s chemickými látkami a v situacích ohrožujících zdraví,
- chápe význam ochrany zdraví a životního prostředí,
- uvědomuje si dopady lidské činnosti na přírodní prostředí.

KOMPETENCE PRACOVNÍ
Žák:

- bezpečně používá chemické pomůcky, materiály a vybavení,
- dodržuje stanovená pravidla při pokusech a laboratorní práci,
- uplatňuje získané znalosti při praktických činnostech a v běžném životě.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ
Žák:

- využívá digitální technologie k vyhledávání, zpracování a sdílení informací,
- digitálně zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pozorování a experimentů,
- kriticky posuzuje informace o chemických látkách, procesech a jejich využití.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu Chemie jsou rozvíjena zejména tato průřezová témata:

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Žáci poznávají základní podmínky života, význam přírodních zdrojů a dopady lidské činnosti na životní prostředí. Jsou vedeni k odpovědnému a šetrnému přístupu k přírodě.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Žáci se učí kriticky posuzovat informace o chemických látkách, jejich využití a možných rizicích a ověřovat důvěryhodnost mediálních sdělení.

Mezipředmětové vztahy jsou využívány zejména s přírodopisem, matematikou, fyzikou a pracovními činnostmi. Výuka podporuje praktické využití poznatků a práci s digitálními technologiemi.

54.7.1

54.7.2 **Očekávané výstupy**

55. **Chemie – 8. ročník**

55.1 *Pozorování, pokus a bezpečnost práce*

Žák dodržuje zásady bezpečné práce při laboratorních činnostech. Rozpozná základní laboratorní pomůcky a používá je při jednoduchých pokusech. Pozoruje chemické děje, zaznamenává průběh pokusů a vyvozuje závěry z pozorování.

55.2 *Vlastnosti látek*

Žák rozlišuje tělesa a látky, popisuje jejich vlastnosti a změny. Určuje skupenství látek a vysvětluje jejich přeměny. Využívá základní fyzikální vlastnosti látek při jejich rozlišování.

55.3 *Směsi*

Žák rozlišuje stejnorodé a různorodé směsi. Uvede příklady směsí z běžného života. Navrhne a provede jednoduché postupy oddělování složek směsí. Vysvětlí význam vody a vzduchu pro život a charakterizuje jejich složení.

55.4 *Částicové složení látek*

Žák vysvětlí základní rozdíl mezi atomem, molekulou a iontem. Popíše složení atomu a charakterizuje proton, neutron a elektron. Orientuje se v periodické soustavě prvků a využívá ji při práci s chemickými prvky.

55.5 *Chemické prvky a sloučeniny*

Žák rozlišuje chemické prvky a sloučeniny. Používá chemické značky vybraných prvků a základní chemické vzorce. Vysvětlí význam periodické soustavy prvků pro třídění chemických prvků.

55.6 *Chemické reakce*

Žák rozpozná chemickou reakci podle jejích projevů. Zapíše jednoduché chemické rovnice a uvede příklady chemických reakcí z běžného života. Vysvětlí zákon zachování hmotnosti.

55.7 *Anorganické sloučeniny*

Žák charakterizuje oxidy, kyseliny, hydroxidy a soli. Uvede jejich vlastnosti, význam a využití v běžném životě. Rozlišuje kyselé a zásadité látky pomocí indikátorů.

55.8 *Praktické využití chemie*

Žák posuzuje význam chemických látek v domácnosti a běžném životě. Dodržuje zásady bezpečného zacházení s chemickými látkami a přípravky. Poskytne základní první pomoc při zasažení nebezpečnými chemickými látkami.

56. Chemie – 9. ročník

56.1 *Organické sloučeniny*

Žák rozlišuje organické a anorganické látky. Charakterizuje uhlovodíky jako základ organické chemie. Uvede příklady významných organických látek a jejich využití v běžném životě.

56.2 *Přírodní látky*

Žák charakterizuje sacharidy, tuky, bílkoviny a vitaminy. Vysvětlí jejich význam pro lidský organismus. Posoudí zásady zdravé výživy a význam vyváženého jídelníčku.

56.3 *Chemie a člověk*

Žák vysvětlí využití chemie v zemědělství, průmyslu a domácnosti. Posuzuje přínosy i rizika používání chemických látek a přípravků. Chápe význam chemických výrobků pro každodenní život.

56.4 *Chemie a životní prostředí*

Žák posuzuje vliv chemických látek na životní prostředí. Uvede příklady znečišťování ovzduší, vody a půdy a navrhne možnosti jejich ochrany. Chápe význam recyklace a šetrného využívání přírodních zdrojů.

56.5 *Paliva a energie*

Žák rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Charakterizuje fosilní paliva a vysvětlí jejich význam i dopady na životní prostředí. Posoudí možnosti alternativních zdrojů energie.

56.6 *Chemie a elektřina*

Žák vysvětlí podstatu jednoduchých elektrochemických dějů. Uvede příklady využití galvanických článků a akumulátorů. Chápe význam elektrochemie pro technickou praxi.

56.7 *Chemický průmysl*

Žák charakterizuje základní odvětví chemického průmyslu. Uvede významné chemické výrobky a jejich využití. Posuzuje ekonomické i ekologické dopady chemické výroby.

56.8 *Laboratorní a badatelské činnosti*

Žák samostatně navrhuje jednoduché pokusy a ověřuje stanovené předpoklady. Zaznamenává výsledky měření a pozorování, vyhodnocuje získaná data a prezentuje výsledky své práce. Využívá digitální technologie při zpracování a prezentaci výsledků.

56.9 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák využívá základní chemické pojmy, značky, vzorce a zákonitosti při vysvětlování chemických dějů a situací z běžného života. Rozumí vlastnostem látek, průběhu chemických reakcí a významu chemie pro společnost. Bezpečně pracuje s chemickými látkami, hodnotí jejich přínosy i rizika a uvědomuje si odpovědnost člověka za ochranu zdraví a životního prostředí.

Nepovinný předmět – Příprava na přijímací zkoušky na SŠ

- **9. ročník – 1 hodina týdně**
- **6.–8. ročník – 0 hodin**
- zaměření především na přípravu k přijímacím zkouškám z **českého jazyka a matematiky**.

Nepovinný předmět – Příprava na přijímací zkoušky na střední školy
Nepovinný předmět Příprava na přijímací zkoušky na střední školy je určen žákům 9. ročníku, kteří se připravují na přijímací řízení na střední školy. Jeho cílem je systematicky upevnit a procvičit znalosti a dovednosti potřebné pro úspěšné zvládnutí přijímacích zkoušek a současně žáky seznámit s jejich formou a způsobem řešení jednotlivých typů úloh.
Výuka je zaměřena zejména na oblasti českého jazyka a matematiky, které jsou součástí přijímacích testů. Pozornost je věnována procvičování základního učiva, řešení typových a problémových úloh, práci s textem, porozumění zadání, matematickému uvažování a správnému volbě postupu při řešení.
Součástí výuky je také práce s časovým limitem a rozvoj schopnosti efektivně organizovat vlastní práci. Žáci se učí rozvrhnout si čas, vyhodnotit obtížnost jednotlivých úloh, volit vhodné strategie řešení a kontrolovat správnost svých odpovědí. Důležitou součástí je také práce s chybou a její následná analýza.
Předmět současně podporuje samostatnost žáků a jejich sebedůvěru při přípravě na další vzdělávací cestu. Žáci jsou vedeni k realistickému hodnocení vlastních znalostí a dovedností a k tomu, aby dokázali identifikovat oblasti, kterým je při přípravě potřeba věnovat zvýšenou pozornost.
Hlavní cíle předmětu
Žák:

- upevňuje a systematizuje učivo českého jazyka a matematiky potřebné pro přijímací řízení,
- rozumí zadání různých typů testových a problémových úloh,
- volí vhodný postup při jejich řešení,
- pracuje efektivně s časovým limitem,
- dokáže kontrolovat a opravovat vlastní práci,

- analyzuje své chyby a využívá je k dalšímu učení,
- rozvíjí logické, analytické a kritické myšlení,
- získává větší jistotu při samostatném řešení úloh,
- dokáže plánovat vlastní přípravu na přijímací zkoušky,
- seznamuje se s podobou a způsobem práce při přijímacím řízení.

Občanská výchova

Hodinová dotace:
6. ročník – 1 hodina týdně
7. ročník – 1 hodina týdně
8. ročník – 1 hodina týdně
9. ročník – 1 hodina týdně

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** vede žáky k porozumění společnosti, mezilidským vztahům a principům fungování demokratického státu. Pomáhá jim orientovat se v současném společenském dění, vnímat společenské problémy v širších souvislostech a utvářet si vlastní názory a postoje. Důležitou součástí je také rozvoj respektu k lidským právům, toleranci k odlišnostem a odpovědnému přístupu k životu ve společnosti.

Vyučovací předmět **Občanská výchova** podporuje rozvoj osobnosti žáka a jeho schopnost orientovat se v sociálním prostředí. Zaměřuje se na poznávání sebe sama, porozumění jednání druhých lidí a vytváření zdravých mezilidských vztahů. Žáci se seznamují s fungováním rodiny a dalších sociálních skupin, učí se řešit běžné životní situace a uvědomovat si důsledky vlastního jednání.

Součástí výuky je také základní orientace v **oblasti práva, hospodářství a financí**, včetně odpovědného hospodaření s penězi. Žáci získávají informace o fungování státu, významu politických institucí a možnostech zapojení jednotlivce do veřejného a občanského života. Pozornost je věnována také pravidlům bezpečného a odpovědného chování v silničním provozu.

Občanská výchova vede žáky k respektování společenských pravidel, mravních hodnot a práv druhých lidí. Podporuje převzetí odpovědnosti za vlastní rozhodování, chování a jeho důsledky. Důraz je kladen na rozvoj občanského a právního vědomí, schopnost samostatně uvažovat, argumentovat a činit odpovědná rozhodnutí.

Výuka zároveň reaguje na aktuální témata života společnosti. Žáci se učí vyhledávat a posuzovat informace, rozpoznávat manipulaci a pracovat s různými informačními zdroji. V souvislosti s rozvojem digitálních technologií se věnují také bezpečnému a odpovědnému pohybu v online prostředí, komunikaci na sociálních sítích a rizikům spojeným s jejich používáním.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ

- Žák vyhledává a propojuje informace z různých oblastí společenského života.
- Uvědomuje si souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v běžném životě.
- Dokáže zhodnotit vlastní pokrok a přemýšlet o možnostech dalšího rozvoje.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Žák rozpoznává problémové situace a hledá jejich možná řešení.
- Dokáže své rozhodnutí zdůvodnit a uvědomuje si odpovědnost za jeho důsledky.
- Uplatňuje kritické myšlení při posuzování společenských problémů a informací.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Žák srozumitelně vyjadřuje své názory a dokáže je vhodně zdůvodnit.
- Naslouchá druhým, respektuje jejich názory a zapojuje se do diskuse.
- Rozvíjí schopnost komunikovat a spolupracovat v různých společenských situacích.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Žák spolupracuje s ostatními a respektuje jejich potřeby a odlišné názory.
- Rozvíjí schopnost sebepoznání, sebeúcty a odpovědného jednání.
- Uvědomuje si význam dobrých mezilidských vztahů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Žák zná svá základní práva a povinnosti a respektuje práva druhých.
- Chápe význam demokratických principů, společenských pravidel a právního řádu.
- Respektuje kulturní a společenskou rozmanitost a odmítá projevy násilí, diskriminace a intolerance.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Žák využívá získané znalosti v praktických životních situacích.
- Orientuje se v základních principech hospodaření, finanční odpovědnosti a podnikání.

DIGITÁLNÍ KOMPETENCE

- Žák využívá digitální technologie při učení, komunikaci a získávání informací.
- Kriticky posuzuje informace z médií a sociálních sítí a ověřuje jejich důvěryhodnost.
- Uvědomuje si rizika digitálního prostředí a jedná v něm bezpečně, odpovědně a s respektem k ostatním.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Podporuje sebepoznání, rozvoj osobnosti, komunikaci, spolupráci a vytváření kvalitních mezilidských vztahů.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Vede k porozumění principům demokracie, lidským právům, občanské odpovědnosti a možnostem aktivního zapojení do společnosti.

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Pomáhá žákům chápat společenské, ekonomické, právní a kulturní otázky v evropském a globálním kontextu.

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Rozvíjí respekt k odlišným kulturám, názorům a způsobům života a podporuje toleranci a rovné zacházení.

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Učí žáky orientovat se v médiích, kriticky vyhodnocovat informace, rozpoznávat manipulaci a uvědomovat si vliv médií a sociálních sítí na život jednotlivce i společnosti.

56.9.1

56.9.2 **Očekávané výstupy**

57. Občanská výchova – 6. ročník

57.1 *Člověk ve společnosti*

Žák objasní význam rodiny a dalších sociálních skupin pro život člověka. Popíše role jednotlivých členů rodiny a význam vzájemné pomoci a spolupráce. Uplatňuje zásady slušného chování a respektuje pravidla soužití ve škole i mimo ni.

57.2 *Osobnost člověka*

Žák rozpoznává své silné stránky a oblasti, které může dále rozvíjet. Uvědomuje si význam sebepoznání, sebehodnocení a odpovědnosti za vlastní jednání. Respektuje odlišnosti mezi lidmi.

57.3 *Naše škola a obec*

Žák vysvětlí význam školy a místní komunity pro život člověka. Orientuje se v základních institucích obce a popíše jejich činnost. Projevuje zájem o dění ve svém okolí.

57.4 *Kulturní život*

Žák rozlišuje různé formy kultury a kulturních projevů. Respektuje kulturní rozmanitost a význam kulturního dědictví. Vhodně se chová při kulturních a společenských akcích.

57.5 *Digitální občanství*

Žák využívá digitální technologie bezpečně a odpovědně. Chrání své soukromí a osobní údaje. Dodržuje pravidla slušné komunikace v online prostředí.

---

58. Občanská výchova – 7. ročník

58.1 *Lidská práva a práva dítěte*

Žák vysvětlí význam lidských práv a práv dítěte. Uvede příklady porušování lidských práv a navrhne způsoby jejich ochrany. Respektuje práva druhých lidí.

58.2 *Vztahy mezi lidmi*

Žák popíše zásady zdravých mezilidských vztahů. Uplatňuje vhodné způsoby komunikace a řešení konfliktů. Rozpoznává projevy intolerance, šikany a diskriminace a ví, jak na ně reagovat.

58.3 *Člověk a morálka*

Žák posuzuje význam mravních hodnot v každodenním životě. Rozlišuje odpovědné a neodpovědné jednání. Chápe důsledky svého chování pro sebe i ostatní.

58.4 *Sociální prostředí*

Žák vysvětlí význam sociálních skupin a jejich vliv na člověka. Posuzuje vztahy mezi jednotlivcem a společností. Uvědomuje si význam solidarity a pomoci druhým.

58.5 *Média a informace*

Žák rozlišuje fakta, názory a manipulativní sdělení. Kriticky hodnotí informace získané z médií a sociálních sítí. Ověřuje jejich důvěryhodnost pomocí různých zdrojů.

---

59. Občanská výchova – 8. ročník

59.1 *Člověk, stát a právo*

Žák vysvětlí základní principy fungování právního státu. Rozlišuje právní normy a morální pravidla. Uvede základní práva a povinnosti občanů a chápe význam dodržování zákonů.

59.2 *Ústava a státní moc*

Žák popíše základní principy demokracie. Charakterizuje jednotlivé složky státní moci a jejich funkce. Vysvětlí význam voleb a občanské participace.

59.3 *Občan a veřejný život*

Žák vysvětlí možnosti zapojení občana do života obce, regionu a státu. Uvede příklady aktivního občanství a dobrovolnictví. Chápe význam občanské odpovědnosti.

59.4 *Ochrana člověka za mimořádných událostí*

Žák rozpozná situace ohrožující život a zdraví. Uplatňuje zásady bezpečného chování při mimořádných událostech. Ví, jak přivolat pomoc a jak se zachovat v krizových situacích.

59.5 *Digitální společnost*

Žák vysvětlí přínosy i rizika digitálních technologií. Rozpoznává nebezpečné formy chování v online prostředí. Uplatňuje zásady bezpečné komunikace a ochrany osobních údajů.

---

60. Občanská výchova – 9. ročník

60.1 *Člověk a hospodářství*

Žák vysvětlí základní ekonomické pojmy a vztahy. Sestaví jednoduchý osobní nebo rodinný rozpočet. Posoudí příjmy, výdaje, úspory a rizika zadlužení. Chápe význam odpovědného hospodaření s penězi.

60.2 *Finanční gramotnost*

Žák vysvětlí základní funkce bank a finančních institucí. Porovnává vybrané finanční produkty. Posuzuje výhody a rizika půjček, spoření a dalších finančních služeb.

60.3 *Tržní hospodářství a podnikání*

Žák vysvětlí princip nabídky a poptávky. Charakterizuje základní formy podnikání. Chápe význam práce, profesní kvalifikace a celoživotního vzdělávání.

60.4 *Česká republika a mezinárodní vztahy*

Žák charakterizuje postavení České republiky v Evropě a ve světě. Uvede významné mezinárodní organizace a vysvětlí jejich činnost. Chápe význam evropské spolupráce a mezinárodních vztahů.

60.5 *Současná společnost a globální problémy*

Žák posuzuje příčiny a důsledky významných společenských problémů. Uvědomuje si souvislosti mezi lokálními a globálními otázkami. Respektuje kulturní rozmanitost a odmítá projevy extremismu, rasismu a xenofobie.

60.6 *Občan v demokratické společnosti*

Žák vysvětlí význam demokratických hodnot a principů. Aktivně formuluje a obhajuje své názory s respektem k názorům druhých. Chápe odpovědnost občana za fungování demokratické společnosti.

60.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák se orientuje v základních společenských, právních, ekonomických a politických vztazích. Chápe principy demokratického soužití, respektuje lidská práva a dodržuje společenská pravidla. Odpovědně přistupuje k vlastním rozhodnutím, hospodaření s financemi i k využívání digitálních technologií. Kriticky hodnotí informace, aktivně se zajímá o dění ve společnosti a je připraven zapojovat se do občanského života.

Osobnostní a sociální výchova (6.–9. ročník)

Hodinová dotace

- 6. ročník – 1 hodina týdně
- 7. ročník – 1 hodina týdně
- 8.ročník – 1 hodina týdně
- 9. ročník – 2 hodiny týdně

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Osobnostní a sociální výchova** navazuje na systematickou práci realizovanou na 1. stupni ZŠ.

Je zaměřen na podporu osobnostního, sociálního a morálního rozvoje žáků v období dospívání. Reaguje na potřeby žáků související s hledáním vlastní identity, budováním mezilidských vztahů, rozvojem psychické odolnosti a zvládáním náročných životních situací.

Výuka vytváří bezpečný prostor pro otevřenou komunikaci, sdílení zkušeností, rozvoj kritického myšlení a posilování odpovědnosti za vlastní rozhodování. Významnou součástí je prevence rizikového chování, rozvoj mediální gramotnosti, zdravých vztahů a aktivního občanství.

Předmět rozvíjí schopnost sebepoznání, seberegulace, spolupráce, respektu k odlišnostem a odpovědného jednání v osobním i společenském životě. Žáci pracují prostřednictvím diskusí, zážitkových aktivit, modelových situací, projektů, případových studií a reflexe vlastních zkušeností.

Očekávané výstupy

Osobnostní a sociální výchova – 6. ročník

Sebepoznání a osobní rozvoj

Žák rozpoznává své silné stránky, zájmy a schopnosti. Uvědomuje si vlastní jedinečnost a respektuje odlišnosti druhých lidí. Dokáže přiměřeně hodnotit své úspěchy i neúspěchy.

Emoce a jejich zvládání

Žák rozpoznává základní emoce a jejich projevy. Využívá jednoduché strategie pro zvládání stresu, napětí a nepříjemných emocí. Chápe význam duševní pohody pro zdravý život.

Vztahy ve třídě

Žák přispívá k vytváření pozitivních vztahů ve třídním kolektivu. Respektuje pravidla skupiny, spolupracuje při společných aktivitách a uvědomuje si význam vzájemné podpory.

Komunikace

Žák naslouchá druhým, vhodně vyjadřuje své názory a pocity. Rozlišuje vhodné a nevhodné způsoby komunikace. Uplatňuje základní pravidla respektující komunikace.

Bezpečné chování v digitálním prostředí

Žák dodržuje zásady bezpečného pohybu na internetu. Chrání své soukromí a osobní údaje. Rozpoznává základní rizika digitální komunikace.

Osobnostní a sociální výchova – 7. ročník

Sebehodnocení a zdravé sebevědomí

Žák realisticky hodnotí své schopnosti a možnosti. Chápe význam zdravého sebevědomí a odmítá posuzování vlastní hodnoty pouze na základě hodnocení okolí nebo sociálních sítí.

Psychohygiena

Žák využívá vhodné postupy k zvládání stresu a zátěžových situací. Uvědomuje si význam odpočinku, kvalitních vztahů a zdravého životního stylu pro psychické zdraví.

Komunikace a řešení konfliktů

Žák rozpoznává příčiny konfliktů a navrhuje způsoby jejich nenásilného řešení. Uplatňuje respektující komunikaci a dokáže přijímat i poskytovat zpětnou vazbu.

Vztahy mezi lidmi

Žák rozlišuje zdravé a nezdravé vztahy. Respektuje osobní hranice druhých lidí. Chápe význam důvěry, respektu a odpovědnosti v mezilidských vztazích.

Média a sociální sítě

Žák kriticky posuzuje informace získané z médií a sociálních sítí. Rozlišuje fakta, názory a manipulativní sdělení. Uvědomuje si vliv médií na postoje a chování lidí.

Osobnostní a sociální výchova – 8. ročník

Osobní identita a životní cíle

Žák si vytváří představu o svém budoucím směřování. Identifikuje své hodnoty, zájmy a dlouhodobé cíle. Uvědomuje si souvislosti mezi svým rozhodováním a budoucím životem.

Odolnost vůči sociálnímu tlaku

Žák rozpoznává tlak vrstevnické skupiny a manipulativní jednání. Dokáže asertivně vyjádřit svůj názor a odmítnout rizikové chování.

Partnerské vztahy

Žák chápe význam vzájemného respektu, důvěry a odpovědnosti v partnerských vztazích. Respektuje osobní hranice druhých a uvědomuje si význam souhlasu a ohleduplnosti.

Lidská práva a tolerance

Žák vysvětlí význam lidských práv a respektu k lidské důstojnosti. Odmítá projevy diskriminace, stereotypů, předsudků a netolerance. Respektuje kulturní a názorovou rozmanitost.

Mediální gramotnost

Žák rozpoznává dezinformace, manipulaci a hoaxy. Posuzuje věrohodnost různých informačních zdrojů. Přemýšlí o vlivu médií a sociálních sítí na utváření hodnot a životních postojů.

Osobnostní a sociální výchova – 9. ročník

Sebepoznání a profesní orientace

Žák analyzuje své silné a slabé stránky, zájmy, schopnosti a hodnoty. Využívá tyto poznatky při plánování dalšího vzdělávání a budoucí profesní orientace.

Psychická odolnost a duševní zdraví

Žák využívá účinné strategie zvládání stresu a náročných životních situací. Rozpoznává příznaky psychické nepohody a ví, kde a jak vyhledat odbornou pomoc.

Asertivita a řešení konfliktů

Žák uplatňuje asertivní jednání při komunikaci s vrstevníky i dospělými. Dokáže řešit konfliktní situace konstruktivním způsobem a hledat řešení přijatelné pro všechny zúčastněné.

Aktivní občanství a společenská odpovědnost

Žák se aktivně podílí na životě školy, třídy nebo místní komunity. Chápe význam dobrovolnictví, občanské angažovanosti a odpovědného přístupu ke společnosti.

Média, dezinformace a digitální svět

Žák kriticky analyzuje mediální obsah a rozpoznává manipulativní techniky. Hodnotí vliv sociálních sítí na vlastní postoje, sebeobraz a mezilidské vztahy. Aktivně se brání dezinformacím a ověřuje informace z více zdrojů.

Morální rozhodování a globální odpovědnost

Žák posuzuje společenské problémy v souvislosti s lidskými právy, tolerancí a odpovědností. Respektuje odlišnosti druhých lidí a projevuje odpovědný přístup k řešení společenských a environmentálních problémů.

Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku

Žák kriticky hodnotí své schopnosti, zájmy, hodnoty a životní cíle a využívá je při plánování své budoucnosti. Vědomě využívá strategie duševní hygieny a zvládání stresu. Rozpoznává manipulaci, tlak vrstevnické skupiny a rizikové situace a dokáže na ně vhodně reagovat. Kriticky posuzuje mediální sdělení, ověřuje informace a uvědomuje si vliv digitálních technologií na život jednotlivce i společnosti. Respektuje lidská práva, odlišnosti druhých lidí a aktivně přispívá k vytváření zdravých mezilidských vztahů a odpovědné občanské společnosti.

Polytechnická výchova

Hodinová dotace:
7. ročník – 2 hodiny týdně

Vyučovací předmět **Polytechnická výchova** rozvíjí praktické dovednosti, technické myšlení, tvořivost a schopnost řešit praktické problémy. Vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** a propojuje teoretické poznatky s jejich praktickým využitím.

Výuka je zaměřena na práci s různými materiály, nástroji a technickými pomůckami. Žáci si osvojují základní pracovní postupy, učí se plánovat a organizovat pracovní činnost, dodržovat pravidla bezpečnosti a hygieny práce a posuzovat kvalitu výsledku. Důraz je kladen na samostatnost, zručnost, tvořivost, přesnost a schopnost hledat různá řešení.

Součástí výuky je také poznávání techniky a jejího využití v běžném životě. Žáci se seznamují se základními principy fungování jednoduchých mechanismů, konstrukcí a technických zařízení a učí se chápat souvislosti mezi člověkem, technikou a životním prostředím. Praktické činnosti podporují také zájem o technické a přírodovědné obory a pomáhají žákům při orientaci v jejich budoucím profesním zaměření.

Cílové zaměření předmětu

Žák:

- rozvíjí praktickou zručnost, tvořivost a technické myšlení,
- osvojuje si základní pracovní postupy a práci s materiály, nástroji a pomůckami,
- plánuje a organizuje jednoduchou pracovní činnost,
- řeší praktické a technické problémy a hledá různá řešení,
- chápe základní principy fungování technických zařízení a mechanismů,

- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví při práci,
- posuzuje kvalitu výsledku své práce a dokáže ji případně upravit,
- chápe vztah mezi technikou, člověkem a životním prostředím,
- rozvíjí samostatnost, odpovědnost a spolupráci,
- získává základní orientaci v technických a profesních oblastech.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- rozvoj schopností poznávání, kreativita, komunikace, spolupráce a řešení problémů.

Environmentální výchova

- vztah člověka k prostředí, šetrné využívání materiálů a zdrojů, odpovědný přístup k životnímu prostředí.

Mediální a digitální výchova

- vyhledávání a kritické hodnocení informací, využívání digitálních technologií při plánování, tvorbě a prezentaci výsledků práce.

Rozvíjené klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- plánuje a organizuje vlastní práci,
- vyhledává a využívá informace,
- propojuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi,
- hodnotí výsledky své práce.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- rozpoznává problémy a hledá jejich řešení,
- navrhuje a ověřuje různé postupy,
- využívá tvořivost a vlastní zkušenosti.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák:

- popisuje pracovní postup a prezentuje výsledky,
- komunikuje a spolupracuje s ostatními,
- dokáže své řešení obhájit.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák:

- spolupracuje ve skupině a respektuje pravidla,
- přijímá odpovědnost za svěřený úkol,
- respektuje práci a názory druhých.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák:

- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví,
- jedná odpovědně vůči životnímu prostředí,
- šetrně využívá materiály a zdroje.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák:

- bezpečně používá nástroje, materiály a vybavení,
- dodržuje pracovní postupy a pravidla bezpečnosti,
- plánuje a organizuje práci,
- posuzuje kvalitu a funkčnost výsledku.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- využívá digitální technologie při řešení praktických úkolů,
- vyhledává a kriticky hodnotí informace,
- dokumentuje a prezentuje výsledky své práce pomocí digitálních nástrojů.

60.7.1 **Očekávané výstupy**

61. **Polytechnická výchova – 7. ročník**

61.1 ***Práce s technickými materiály***

Žák bezpečně používá běžné pracovní nástroje a pomůcky. Rozpozná vlastnosti základních technických materiálů (dřevo, kov, plast, papír a další) a volí vhodný způsob jejich opracování. Měří, rýsuje, řeže, stříhá, brousí, spojuje a dokončuje materiály podle jednoduchých pracovních postupů. Dodržuje zásady hospodárného využívání materiálů.

61.2 ***Technická tvorba a konstrukční činnosti***

Žák čte jednoduché pracovní návody, technické náčrtky a schémata. Navrhuje a vytváří jednoduché výrobky podle zadání nebo vlastního návrhu. Při práci využívá technickou představivost, tvořivost a logické myšlení. Posuzuje funkčnost, kvalitu a estetickou úroveň výsledku své práce.

61.3 *Jednoduché mechanismy a technická zařízení*

Žák rozpozná základní technické mechanismy a vysvětlí princip jejich fungování. Uvede příklady využití jednoduchých strojů a technických zařízení v běžném životě. Sestaví a ověří funkci jednoduché konstrukce nebo modelu.

61.4 *Pracovní postupy a organizace práce*

Žák plánuje a organizuje jednoduchou pracovní činnost. Navrhne vhodný pracovní postup a volí odpovídající nástroje a materiály. Dodržuje stanovený pracovní postup a vyhodnocuje jeho efektivitu. Dokáže identifikovat chyby a navrhnout možnosti jejich odstranění.

61.5 *Bezpečnost práce a ochrana zdraví*

Žák dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce při používání nástrojů, pomůcek a technických zařízení. Předchází rizikům při práci a správně reaguje v případě úrazu. Poskytne základní první pomoc při drobných poraněních vzniklých při praktických činnostech.

61.6 *Technika a životní prostředí*

Žák vysvětlí vztah mezi technikou, výrobou a životním prostředím. Posuzuje dopady lidské činnosti na přírodu. Využívá materiály hospodárně a uplatňuje zásady třídění a recyklace odpadu. Navrhuje šetrná řešení při práci s materiály a zdroji.

61.7 *Digitální technologie v technické praxi*

Žák využívá digitální technologie při vyhledávání informací, plánování pracovních činností a tvorbě jednoduchých návrhů. Dokumentuje průběh a výsledky své práce pomocí digitálních nástrojů. Vytváří jednoduché prezentace svých výrobků a projektů a dodržuje zásady bezpečné práce v digitálním prostředí.

61.8 *Profesní orientace*

Žák získává základní přehled o technických oborech a řemeslech. Rozpoznává význam technických profesí pro společnost. Posuzuje své zájmy, schopnosti a dovednosti ve vztahu k budoucímu vzdělávání a profesnímu zaměření.

61.9 *Očekávaná úroveň na konci 7. ročníku*

Žák samostatně a bezpečně používá základní nástroje, materiály a pracovní postupy. Dokáže naplánovat, zhotovit a vyhodnotit jednoduchý technický výrobek nebo projekt. Chápe význam techniky v každodenním životě, respektuje zásady bezpečnosti práce a ochrany životního prostředí a využívá získané praktické dovednosti při řešení běžných technických situací.

Povinně volitelné předměty

Dotace

6. ročník – 3 hodiny týdně
7. ročník – 4 hodiny týdně
8. ročník – 4 hodiny týdně
9. ročník – 4 hodiny týdně

Celkem tedy 16 hodin za 2. stupeň.

Povinně volitelné předměty rozšiřují a doplňují vzdělávací nabídku školy a umožňují žákům volit část svého vzdělávání podle vlastních zájmů, schopností, předpokladů a dalšího zaměření. Jejich zařazení podporuje aktivitu, tvořivost, praktické dovednosti, spolupráci a možnost rozvíjet individuální zájmy žáků.
Žáci si v průběhu 2. stupně vybírají z nabídky povinně volitelných předmětů podle aktuální nabídky školy a organizačních možností. **V rámci povinně volitelných předmětů absolvuje každý žák celkem 4 vyučovací hodiny týdně.** Konkrétní rozložení hodin do jednotlivých ročníků a nabídka předmětů jsou uvedeny v učebním plánu školy.
Nabídka povinně volitelných předmětů je koncipována tak, aby umožňovala žákům rozvíjet nejen vědomosti, ale především praktické, tvůrčí, sociální a komunikační dovednosti. Předměty jsou proto zpravidla založeny na aktivním zapojení žáků, praktické činnosti, projektové práci, tvorbě, experimentování a spolupráci.
Zařazení povinně volitelných předmětů současně vytváří prostor pro rozvoj osobnosti žáka, jeho samostatnosti, odpovědnosti, tvořivosti a schopnosti dokončit vlastní práci. Významným prvkem je rovněž možnost zažít úspěch v oblastech, které nemusí být založeny pouze na tradičních školních výkonech.

Nabídka povinně volitelných předmětů

Škola může podle zájmu žáků, personálních možností a aktuální organizace vzdělávání nabízet zejména tyto povinně volitelné předměty:

- **Svět zvuku a hudby**
- **Divadelní a dramatická výchova**
- **Audiovizuální a mediální tvorba**
- **Vaření**
- **Dílny**

Jednotlivé předměty mohou být v nabídce školy v různých ročnících a jejich konkrétní nabídka se může v jednotlivých školních letech měnit podle organizačních možností a zájmu žáků.

6.1 Svět zvuku a hudby

Povinně volitelný předmět Svět zvuku a hudby rozvíjí hudební, tvořivé, komunikační a poslechové dovednosti žáků. Navazuje na poznatky získané v hudební výchově, současně však nabízí širší prostor pro praktickou práci se zvukem, hudbou a hudební tvorbou.

Žáci se seznamují s různými podobami hudby a zvuku, s jejich funkcí v každodenním životě, médiích, filmu a dalších oblastech kultury. Učí se aktivně naslouchat, rozpoznávat základní vlastnosti zvuku, pracovat s rytmem a zvukovou strukturou a využívat hudební a zvukové prostředky při vlastní tvorbě.
Součástí výuky může být práce s hlasem, rytmem a jednoduchými hudebními nástroji, tvorba zvukových nahrávek, práce s digitálními nástroji a tvorba vlastních zvukových či hudebních projektů.
Předmět podporuje zejména:

- kreativitu a fantazii,
- citlivost k hudebnímu a zvukovému prostředí,
- schopnost aktivně naslouchat,
- spolupráci a týmovou tvorbu,
- schopnost prezentovat a reflektovat vlastní tvorbu,
- digitální kompetence při práci se zvukem.

6.2 Divadelní a dramatická výchova

Divadelní a dramatická výchova poskytuje žákům prostor pro rozvoj osobnosti prostřednictvím dramatických, pohybových a tvůrčích aktivit. Zaměřuje se na komunikaci, spolupráci, sebepoznání, práci s emocemi a schopnost vystupovat před ostatními.
Žáci prostřednictvím dramatických her a improvizací rozvíjejí schopnost reagovat na různé situace, vyjadřovat vlastní myšlenky a postoje a vnímat perspektivu druhého člověka. Učí se pracovat s hlasem, řečí, pohybem, gestem a výrazem.
Výuka může zahrnovat tvorbu krátkých dramatických situací, improvizace, práci s literární předlohou, tvorbu scénáře, přípravu divadelního vystoupení a jeho následnou reflexi.
Předmět podporuje zejména:

- komunikační a prezentační dovednosti,
- sebevyjádření a sebepoznání,
- spolupráci a týmovou práci,
- empatii a respekt k druhým,
- tvořivost a fantazii,
- schopnost reagovat na nečekané situace,
- kultivovaný slovní i neverbální projev.

6.3 Audiovizuální a mediální tvorba

Předmět Audiovizuální a mediální tvorba rozvíjí schopnost žáků orientovat se ve světě současných médií a zároveň jim umožňuje vytvářet vlastní mediální obsah. Propojuje prvky výtvarné, hudební, jazykové, informační a digitální tvorby.
Žáci se seznamují se základními principy fotografování, práce s obrazem a zvukem, tvorby videa a jednoduchého střihu. Učí se přemýšlet o tom, jakým způsobem obraz, zvuk, text a další prostředky ovlivňují výsledné sdělení.
Součástí výuky je také kritické vnímání mediálních sdělení. Žáci se učí rozpoznávat účel sdělení, posuzovat jeho obsah a důvěryhodnost a uvědomovat si vliv médií na jednotlivce i společnost.
Předmět podporuje zejména:

- digitální a mediální gramotnost,
- kreativitu a vlastní tvorbu,
- kritické myšlení,

- práci s obrazem, zvukem a textem,
- týmovou spolupráci,
- bezpečné a odpovědné chování v digitálním prostředí,
- schopnost prezentovat vlastní práci.

6.4 Vaření

Povinně volitelný předmět Vaření je zaměřen na rozvoj praktických dovedností využitelných v každodenním životě. Žáci se učí připravovat jednoduché pokrmy, správně používat kuchyňské vybavení a dodržovat zásady bezpečnosti, hygieny a organizace práce.

Výuka vede žáky k samostatnosti a odpovědnosti při plánování a realizaci praktických činností. Součástí může být také práce s receptem, výběr a příprava surovin, sestavování jednoduchého jídelníčku, hospodárné nakládání s potravinami a základní orientace v zásadách zdravého stravování.

Důležitou součástí předmětu je spolupráce. Žáci se učí rozdělit si úkoly, respektovat práci ostatních a společně dokončit zadaný úkol.

Předmět rozvíjí zejména:

- praktické dovednosti,
- samostatnost a odpovědnost,
- bezpečné a hygienické pracovní návyky,
- plánování a organizaci práce,
- finanční a spotřebitelskou gramotnost,
- zdravý životní styl,
- spolupráci.

6.5 Dílny

Povinně volitelný předmět Dílny je zaměřen na praktickou činnost, manuální zručnost, technické myšlení a schopnost samostatně realizovat jednoduchý pracovní postup. Žáci pracují s různými materiály a nástroji a seznamují se s jejich vlastnostmi a možnostmi využití.

Důraz je kladen na správný pracovní postup, bezpečnost práce, přesnost, pečlivost a schopnost plánovat jednotlivé kroky činnosti. Žáci mají možnost vytvářet konkrétní výrobky a při jejich realizaci využívat vlastní nápady a tvořivost.

Součástí předmětu může být práce se dřevem, papírem, textilem, kovem, různými přírodními či technickými materiály a podle vybavení školy také práce s dalšími nástroji a technologiemi.

Předmět podporuje zejména:

- manuální zručnost a technické myšlení,
- tvořivost a prostorovou představivost,
- plánování a organizaci práce,
- samostatnost a odpovědnost,
- schopnost řešit praktické problémy,
- bezpečné používání nástrojů a pomůcek,
- vztah k práci a vytvořenému výsledku.

Přírodopis

Hodinová dotace:

- **6. ročník – 2 hodiny**
- **7. ročník – 2 hodiny**
- **8. ročník – 2 hodiny**
- **9. ročník – 2 hodiny**

Vyučovací předmět **Přírodopis** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a navazuje na přírodovědné vzdělávání na 1. stupni. Vede žáky k poznávání živé i neživé přírody, k chápání vzájemných souvislostí a k porozumění člověku jako součásti přírody.

Žáci poznávají základní skupiny organismů, biologii člověka, genetiku, geologii, mineralogii a vývoj života na Zemi. Učí se pozorovat, porovnávat, experimentovat, vyhledávat a vyhodnocovat informace a vyvozovat závěry. Důraz je kladen na praktické využití získaných poznatků, ochranu zdraví, bezpečné chování, ochranu přírody a odpovědný vztah k životnímu prostředí.

Výuka využívá názorné pomůcky, digitální technologie, výukové materiály, laboratorní práci a podle možností také pozorování v terénu.

Zaměření a rozsah výuky, metody práce a podpůrná opatření pro žáky se SVP a žáky nadané a mimořádně nadané vycházejí z jejich individuálních potřeb a doporučení SPC a PPP. Minimální doporučená úroveň očekávaných výstupů je konkretizována v IVP žáka podle doporučení školského poradenského zařízení.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ
Žák:

- vyhledává, třídí a propojuje informace z přírodopisu,
- využívá odborné pojmy a chápe přírodní jevy v souvislostech,
- pozoruje, experimentuje a vyvozuje závěry.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
Žák:

- hledá příčiny přírodních jevů a problémů,
- využívá získané informace k řešení úloh,
- navrhuje a porovnává různá řešení.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
Žák:

- formuluje a obhajuje své názory,
- naslouchá druhým a zapojuje se do diskuse,
- pracuje s odbornými texty, obrazovým materiálem a dalšími zdroji.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
Žák:

- spolupracuje ve skupině,
- respektuje názory a zkušenosti druhých,
- podílí se na společném řešení úkolů.

KOMPETENCE OBČANSKÉ
Žák:

- jedná odpovědně v situacích ohrožujících zdraví a život,
- chápe význam ochrany přírody a životního prostředí,
- přijímá odpovědnost za své zdraví a chování.

KOMPETENCE PRACOVNÍ
Žák:

- bezpečně používá pomůcky a vybavení,
- dodržuje pravidla bezpečnosti při praktických a laboratorních činnostech,
- využívá získané znalosti v praktickém životě.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ
Žák:

- vyhledává a kriticky hodnotí přírodovědné informace v digitálním prostředí,
- využívá digitální technologie při pozorování, měření a zpracování dat,
- zpracovává a prezentuje získané informace a výsledky své práce.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu **Přírodopis** jsou rozvíjena zejména tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – spolupráce, komunikace, řešení problémů a odpovědné rozhodování.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – vztah člověka k přírodě, ochrana životního prostředí, ekosystémy, přírodní zdroje a odpovědné chování k přírodě.

61.9.1 **Očekávané výstupy**

62. **Přírodopis – 6. ročník**

62.1 ***Obecná biologie a poznávání přírody***

Žák vysvětlí základní projevy života a rozliší živou a neživou přírodu. Používá základní biologické pojmy a pracuje s jednoduchými určovacími klíči a atlasy. Pozoruje organismy a vyvozuje závěry z vlastních pozorování.

62.2 *Buňka, organismy a jejich stavba*

Žák popíše základní stavbu rostlinné a živočišné buňky. Vysvětlí význam jednotlivých částí buňky a porovná základní znaky rostlin, živočichů a hub.

62.3 *Houby a lišejníky*

Žák rozlišuje nejznámější druhy hub a lišejníků. Vysvětlí jejich význam v přírodě a pro člověka. Dodržuje zásady bezpečného sběru hub a rozpozná základní jedlé a jedovaté druhy.

62.4 *Rostliny*

Žák rozpoznává základní skupiny rostlin a charakterizuje jejich stavbu a životní projevy. Vysvětlí význam rostlin pro člověka a přírodu. Uvede příklady kulturních a planě rostoucích rostlin.

62.5 *Bezobratlí živočichové*

Žák charakterizuje základní skupiny bezobratlých živočichů. Uvede jejich význam v přírodě a hospodářství. Rozpozná běžně známé druhy a jejich způsob života.

62.6 *Vztahy organismů a prostředí*

Žák vysvětlí základní vztahy mezi organismy a prostředím. Uvede příklady přizpůsobení organismů podmínkám prostředí. Chápe význam biologické rozmanitosti.

---

63. **Přírodopis – 7. ročník**

63.1 *Strunatci a obratlovci*

Žák charakterizuje základní skupiny obratlovců. Porovnává jejich stavbu těla, způsob života a přizpůsobení prostředí. Rozpoznává běžné druhy ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců.

63.2 *Ekosystémy*

Žák vysvětlí vztahy mezi organismy v ekosystému. Charakterizuje hlavní typy ekosystémů České republiky. Posuzuje význam jednotlivých organismů v přírodě.

63.3 *Živočichové a jejich ochrana*

Žák objasní význam ochrany živočichů a jejich prostředí. Uvede příklady chráněných druhů a vysvětlí příčiny ohrožení biologické rozmanitosti.

63.4 *Praktické poznávání přírody*

Žák pozoruje organismy v přírodě i pomocí dostupných pomůcek. Určuje vybrané druhy rostlin a živočichů. Zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pozorování.

63.5 *Životní prostředí*

Žák vysvětlí vliv člověka na přírodu a životní prostředí. Posuzuje důsledky lidské činnosti a navrhuje způsoby ochrany přírody.

---

64. **Přírodopis – 8. ročník**

64.1 *Biologie člověka*

Žák popíše stavbu a funkci lidského těla. Charakterizuje jednotlivé orgánové soustavy a vysvětlí jejich význam pro fungování organismu. Uvádí souvislosti mezi stavbou orgánů a jejich funkcí.

64.2 *Člověk a zdraví*

Žák vysvětlí zásady zdravého životního stylu. Posuzuje význam správné výživy, pohybu a prevence nemocí. Rozpozná základní rizikové faktory poškozující zdraví.

64.3 *Rozmnožování a vývoj člověka*

Žák popíše vývoj člověka od početí do stáří. Vysvětlí změny související s dospíváním. Chápe význam odpovědného přístupu k vlastnímu zdraví.

64.4 *Nemoci, úrazy a první pomoc*

Žák rozpozná nejčastější příčiny nemocí a úrazů. Uplatňuje zásady prevence a bezpečného chování. Poskytne základní první pomoc při běžných poraněních a náhlých stavech.

64.5 *Genetika*

Žák vysvětlí základní princip dědičnosti. Rozlišuje vrozené a získané znaky. Chápe význam genetiky pro člověka a společnost.

65. **Přírodopis – 9. ročník**

65.1 ***Neživá příroda***

Žák charakterizuje stavbu Země a základní geologické procesy. Vysvětlí vznik a přeměny hornin a nerostů. Uvede příklady využití nerostných surovin člověkem.

65.2 ***Mineralogie a petrologie***

Žák rozpoznává základní nerosty a horniny. Popisuje jejich vlastnosti, vznik a využití. Chápe význam geologických procesů pro utváření zemského povrchu.

65.3 ***Vývoj Země a života***

Žák objasní hlavní etapy vývoje Země a vznik života. Charakterizuje významné geologické a biologické události ve vývoji planety.

65.4 ***Ekologie***

Žák vysvětlí základní ekologické pojmy a vztahy mezi organismy. Charakterizuje tok energie a koloběh látek v přírodě. Posuzuje fungování ekosystémů a jejich význam.

65.5 ***Ochrana přírody a životního prostředí***

Žák hodnotí vliv lidské činnosti na životní prostředí. Posuzuje možnosti ochrany přírody a udržitelného rozvoje. Chápe význam chráněných území a ochrany biodiverzity.

65.6 ***Praktické poznávání přírody***

Žák využívá získané znalosti při pozorování přírodních objektů a jevů. Pracuje s přírodovědnými zdroji informací, atlasy a digitálními technologiemi. Zpracovává a prezentuje výsledky své práce.

65.7 ***Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku***

Žák chápe základní zákonitosti živé i neživé přírody a vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím. Využívá biologické poznatky při ochraně zdraví a životního prostředí. Rozpoznává význam přírody pro člověka, odpovědně se chová k životnímu prostředí a uplatňuje získané znalosti v praktickém životě.

65.8

65.8.1 **Očekávané výstupy**

66. Přírodopis – 6. ročník

66.1 *Obecná biologie a poznávání přírody*

Žák vysvětlí základní projevy života a rozliší živou a neživou přírodu. Používá základní biologické pojmy a pracuje s jednoduchými určovacími klíči a atlasy. Pozoruje organismy a vyvozuje závěry z vlastních pozorování.

66.2 *Buňka, organismy a jejich stavba*

Žák popíše základní stavbu rostlinné a živočišné buňky. Vysvětlí význam jednotlivých částí buňky a porovná základní znaky rostlin, živočichů a hub.

66.3 *Houby a lišejníky*

Žák rozlišuje nejznámější druhy hub a lišejníků. Vysvětlí jejich význam v přírodě a pro člověka. Dodržuje zásady bezpečného sběru hub a rozpozná základní jedlé a jedovaté druhy.

66.4 *Rostliny*

Žák rozpoznává základní skupiny rostlin a charakterizuje jejich stavbu a životní projevy. Vysvětlí význam rostlin pro člověka a přírodu. Uvede příklady kulturních a planě rostoucích rostlin.

66.5 *Bezobratlí živočichové*

Žák charakterizuje základní skupiny bezobratlých živočichů. Uvede jejich význam v přírodě a hospodářství. Rozpozná běžně známé druhy a jejich způsob života.

66.6 *Vztahy organismů a prostředí*

Žák vysvětlí základní vztahy mezi organismy a prostředím. Uvede příklady přizpůsobení organismů podmínkám prostředí. Chápe význam biologické rozmanitosti.

---

67. Přírodopis – 7. ročník

67.1 *Strunatci a obratlovci*

Žák charakterizuje základní skupiny obratlovců. Porovnává jejich stavbu těla, způsob života a přizpůsobení prostředí. Rozpoznává běžné druhy ryb, obojživelníků, plazů, ptáků a savců.

67.2 *Ekosystémy*

Žák vysvětlí vztahy mezi organismy v ekosystému. Charakterizuje hlavní typy ekosystémů České republiky. Posuzuje význam jednotlivých organismů v přírodě.

67.3 *Živočichové a jejich ochrana*

Žák objasní význam ochrany živočichů a jejich prostředí. Uvede příklady chráněných druhů a vysvětlí příčiny ohrožení biologické rozmanitosti.

67.4 *Praktické poznávání přírody*

Žák pozoruje organismy v přírodě i pomocí dostupných pomůcek. Určuje vybrané druhy rostlin a živočichů. Zaznamenává a vyhodnocuje výsledky pozorování.

67.5 *Životní prostředí*

Žák vysvětlí vliv člověka na přírodu a životní prostředí. Posuzuje důsledky lidské činnosti a navrhuje způsoby ochrany přírody.

---

68. Přírodopis – 8. ročník

68.1 *Biologie člověka*

Žák popíše stavbu a funkci lidského těla. Charakterizuje jednotlivé orgánové soustavy a vysvětlí jejich význam pro fungování organismu. Uvádí souvislosti mezi stavbou orgánů a jejich funkcí.

68.2 *Člověk a zdraví*

Žák vysvětlí zásady zdravého životního stylu. Posuzuje význam správné výživy, pohybu a prevence nemocí. Rozpozná základní rizikové faktory poškozující zdraví.

68.3 *Rozmnožování a vývoj člověka*

Žák popíše vývoj člověka od početí do stáří. Vysvětlí změny související s dospíváním. Chápe význam odpovědného přístupu k vlastnímu zdraví.

68.4 *Nemoci, úrazy a první pomoc*

Žák rozpozná nejčastější příčiny nemocí a úrazů. Uplatňuje zásady prevence a bezpečného chování. Poskytne základní první pomoc při běžných poraněních a náhlých stavech.

68.5 *Genetika*

Žák vysvětlí základní princip dědičnosti. Rozlišuje vrozené a získané znaky. Chápe význam genetiky pro člověka a společnost.

---

69. Přírodopis – 9. ročník

69.1 *Neživá příroda*

Žák charakterizuje stavbu Země a základní geologické procesy. Vysvětlí vznik a přeměny hornin a nerostů. Uvede příklady využití nerostných surovin člověkem.

69.2 *Mineralogie a petrologie*

Žák rozpoznává základní nerosty a horniny. Popisuje jejich vlastnosti, vznik a využití. Chápe význam geologických procesů pro utváření zemského povrchu.

69.3 *Vývoj Země a života*

Žák objasní hlavní etapy vývoje Země a vznik života. Charakterizuje významné geologické a biologické události ve vývoji planety.

69.4 *Ekologie*

Žák vysvětlí základní ekologické pojmy a vztahy mezi organismy. Charakterizuje tok energie a koloběh látek v přírodě. Posuzuje fungování ekosystémů a jejich význam.

69.5 *Ochrana přírody a životního prostředí*

Žák hodnotí vliv lidské činnosti na životní prostředí. Posuzuje možnosti ochrany přírody a udržitelného rozvoje. Chápe význam chráněných území a ochrany biodiverzity.

69.6 *Praktické poznávání přírody*

Žák využívá získané znalosti při pozorování přírodních objektů a jevů. Pracuje s přírodovědnými zdroji informací, atlasy a digitálními technologiemi. Zpracovává a prezentuje výsledky své práce.

69.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák chápe základní zákonitosti živé i neživé přírody a vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím. Využívá biologické poznatky při ochraně zdraví a životního prostředí. Rozpoznává význam přírody pro člověka, odpovědně se chová k životnímu prostředí a uplatňuje získané znalosti v praktickém životě.

Tělesná výchova

Hodinová dotace:

- **6. ročník – 2 hodiny**
- **7. ročník – 2 hodiny**
- **8. ročník – 2 hodiny**
- **9. ročník – 2 hodiny**

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** vychází ze vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Vede žáky k rozvoji pohybových dovedností, tělesné zdatnosti a ke zdravému životnímu stylu. Učí je vnímat pohyb jako důležitou součást tělesné i duševní pohody a poznávat vlastní pohybové možnosti.

Důraz je kladen na rozvoj základních pohybových a sportovních dovedností, správné držení těla, bezpečné chování při pohybových aktivitách, zásady hygieny a zdravého životního stylu. Žáci se učí spolupracovat, respektovat pravidla, zvládat různé sociální role a uplatňovat zásady **fair play**. Hodnocení vychází především z individuálního výkonu a jeho zlepšování.

Výuka probíhá v tělocvičnách, na sportovištích a ve venkovním prostředí podle možností školy.

Zaměření a rozsah výuky, metody práce a podpůrná opatření pro žáky se SVP a žáky nadané a mimořádně nadané vycházejí z jejich individuálních potřeb a doporučení SPC a PPP.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

KOMPETENCE K UČENÍ
Žák:

- poznává své pohybové možnosti a usiluje o jejich rozvoj,
- chápe význam pohybu pro zdraví,
- osvojuje si základní pravidla a názvosloví sportovních činností.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
Žák:

- volí vhodné postupy při pohybových činnostech,
- dokáže reagovat na problémové a vypjaté situace,

- rozpoznává nesportovní a rizikové chování.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
Žák:

- rozumí pokynům a sportovnímu názvosloví,
- spolupracuje při pohybových aktivitách,
- komunikuje a domlouvá se při týmových činnostech.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
Žák:

- spolupracuje s ostatními a respektuje pravidla,
- dodržuje zásady fair play,
- zvládá úspěch i neúspěch a respektuje soupeře.

KOMPETENCE OBČANSKÉ
Žák:

- pečuje o své zdraví a dodržuje zásady hygieny,
- uvědomuje si význam pravidel a odpovědného jednání,
- aktivně podporuje zdravý životní styl.

KOMPETENCE PRACOVNÍ
Žák:

- bezpečně používá sportovní náčiní a vybavení,
- dodržuje pravidla bezpečnosti,
- dokáže měřit, zaznamenávat a hodnotit své výkony.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ
Žák:

- využívá digitální technologie ke sledování a hodnocení pohybové aktivity,
- pracuje s digitálními záznamy pohybových činností,
- zpracovává a prezentuje údaje o svých pohybových výkonech.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

V předmětu **Tělesná výchova** jsou rozvíjena zejména tato průřezová témata:

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA – osobnostní rozvoj, spolupráce, komunikace, seberegulace a zvládání úspěchu i neúspěchu.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA – respektování pravidel, spolupráce, odpovědnost a fair play.

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA – vztah člověka k přírodě a využívání přírodního prostředí pro pohybové aktivity.

69.7.1 **Očekávané výstupy**

70. Tělesná výchova – 6. ročník

70.1 *Činnosti ovlivňující zdraví*

Žák chápe význam pravidelného pohybu pro zdraví a tělesnou zdatnost. Uplatňuje zásady osobní hygieny před, během i po pohybové aktivitě. Provádí rozcvičení a jednoduchá kompenzační cvičení zaměřená na správné držení těla.

70.2 *Atletické činnosti*

Žák zvládá základní techniky běhu, skoku a hodu. Zlepšuje svůj výkon v běžeckých a skokanských disciplínách. Dodržuje pravidla bezpečnosti při atletických činnostech.

70.3 *Gymnastika*

Žák provádí základní gymnastické prvky na nářadí i na zemi. Rozvíjí koordinaci, obratnost a správné držení těla. Dodržuje zásady bezpečnosti při cvičení.

70.4 *Sportovní hry*

Žák ovládá základní herní činnosti jednotlivce a jednoduché herní kombinace. Dodržuje pravidla sportovních her a spolupracuje s ostatními hráči. Uplatňuje zásady fair play.

70.5 *Pohybové hry a netradiční aktivity*

Žák se aktivně zapojuje do pohybových her a soutěží. Respektuje stanovená pravidla a dokáže spolupracovat ve skupině.

70.6 *Činnosti podporující pohybové učení*

Žák používá základní tělocvičné názvosloví. Sleduje a hodnotí vlastní pohybové výkony. Respektuje pokyny vyučujícího a pravidla bezpečnosti.

---

71. Tělesná výchova – 7. ročník

71.1 *Činnosti ovlivňující zdraví*

Žák pravidelně využívá vhodné pohybové aktivity ke zlepšování své tělesné zdatnosti. Posuzuje význam pohybu pro zdraví a prevenci civilizačních onemocnění. Uplatňuje zásady zdravého životního stylu.

71.2 *Atletické činnosti*

Žák zdokonaluje techniku běhu, skoku a hodu. Porovnává své výkony a sleduje vlastní pokrok. Využívá základní metody rozvoje vytrvalosti, síly a rychlosti.

71.3 *Gymnastika*

Žák zvládá náročnější gymnastické prvky podle svých individuálních možností. Rozvíjí prostorovou orientaci, koordinaci a rovnováhu.

71.4 *Sportovní hry*

Žák aplikuje základní herní strategie při kolektivních hrách. Dodržuje pravidla jednotlivých sportů a aktivně spolupracuje v týmu. Respektuje rozhodnutí rozhodčího.

71.5 *Pohyb v přírodě*

Žák bezpečně zvládá pohybové aktivity v přírodním prostředí. Uplatňuje zásady bezpečnosti a ochrany přírody při sportovních aktivitách.

71.6 *Činnosti podporující pohybové učení*

Žák využívá základní pravidla organizace sportovních aktivit. Podílí se na přípravě a řízení jednoduchých pohybových činností.

---

72. **Tělesná výchova – 8. ročník**

72.1 *Činnosti ovlivňující zdraví*

Žák využívá pohybové aktivity jako součást zdravého životního stylu. Rozpozná vhodné a nevhodné pohybové zatížení. Zařazuje kompenzační a relaxační cvičení.

72.2 *Atletické činnosti*

Žák zdokonaluje techniku atletických disciplín a usiluje o zlepšování osobních výkonů. Vyhodnocuje výsledky a porovnává je s vlastními možnostmi.

72.3 *Gymnastika*

Žák zvládá vybrané gymnastické sestavy a prvky odpovídající svým schopnostem. Rozvíjí sílu, flexibilitu a koordinaci pohybu.

72.4 *Sportovní hry*

Žák využívá složitější herní kombinace a taktické prvky. Aktivně spolupracuje při týmových činnostech a respektuje pravidla sportovního chování.

72.5 *Úpoly a sebeobrana*

Žák zvládá základní bezpečné prvky úpolových cvičení. Respektuje zásady bezpečnosti a ohleduplnosti vůči spolužákům.

72.6 *Činnosti podporující pohybové učení*

Žák měří, eviduje a vyhodnocuje své sportovní výkony. Využívá digitální technologie ke sledování pohybové aktivity.

---

73. Tělesná výchova – 9. ročník

73.1 *Činnosti ovlivňující zdraví*

Žák samostatně plánuje a zařazuje pohybové aktivity podporující zdraví. Posuzuje vliv pohybu na tělesnou a duševní kondici. Uplatňuje zásady zdravého životního stylu v každodenním životě.

73.2 *Atletické činnosti*

Žák využívá získané dovednosti při atletických disciplínách a usiluje o zlepšování vlastní výkonnosti. Dokáže vyhodnotit své výsledky a stanovit si reálné cíle.

73.3 *Gymnastika*

Žák bezpečně provádí vybrané gymnastické prvky a sestavy. Posuzuje kvalitu provedení pohybu a dokáže navrhnout možnosti zlepšení.

73.4 *Sportovní hry*

Žák využívá herní taktiku a spolupracuje při řešení herních situací. Dodržuje pravidla sportovních her a aktivně podporuje zásady fair play.

73.5 *Pohybové aktivity v přírodě a celoživotní sportování*

Žák využívá různé formy pohybových aktivit vhodné pro celoživotní sportování. Bezpečně se pohybuje v přírodním prostředí a respektuje zásady ochrany přírody.

73.6 *Činnosti podporující pohybové učení*

Žák organizuje jednoduché sportovní aktivity a spolupracuje při jejich přípravě. Vyhodnocuje pohybové výkony své i ostatních a využívá digitální technologie při jejich zaznamenávání a prezentaci.

73.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák aktivně využívá pohybové činnosti k podpoře zdraví a tělesné zdatnosti. Ovládá základní pohybové a sportovní dovednosti odpovídající svým možnostem, dodržuje pravidla bezpečnosti, fair play a zdravého životního stylu. Dokáže hodnotit vlastní výkonnost, spolupracovat s ostatními při sportovních aktivitách a využívat získané dovednosti v celoživotním vztahu k pohybu a zdraví.

Výchova ke zdraví a bezpečí

Hodinová				**dotace:**
6.	ročník	–	1	hodina
7.	ročník	–	1	hodina
8.	ročník	–	1	hodina

9. ročník – 1 hodina

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví a bezpečí** zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Zaměřuje se na rozvoj znalostí, dovedností a postojů potřebných pro péči o vlastní zdraví, bezpečí a celkovou životní pohodu i pro respektování zdraví a bezpečí druhých.

Výuka vychází z osobních zkušeností žáků a využívá prožitkové učení, skupinovou práci, diskusi, argumentaci, modelové situace, praktická cvičení a digitální technologie. Žáci se učí rozpoznávat faktory podporující či ohrožující zdraví, osvojovat si zásady zdravého životního stylu, předcházet rizikovému chování a odpovědně se rozhodovat.

Významnou součástí předmětu je **bezpečné chování v každodenních, rizikových i mimořádných situacích**. Žáci se seznamují s prevencí úrazů, základy první pomoci, bezpečností v silničním provozu, ochranou před násilím, šikanou a dalšími formami ohrožení. Učí se také vhodně reagovat při mimořádných událostech a v situacích ohrožení života a zdraví.

Předmět dále rozvíjí poznatky o dospívání, mezilidských a partnerských vztazích, rodině, komunikaci a řešení konfliktů. Důraz je kladen na respekt, empatii, odpovědnost za vlastní jednání a schopnost vyhledat pomoc.

Cílové zaměření předmětu

Žák:

- chápe zdraví jako důležitou životní hodnotu a pečuje o své tělesné, duševní a sociální zdraví,

- osvojuje si zásady zdravého životního stylu a prevence,
- rozpoznává rizikové situace a dokáže na ně přiměřeně reagovat,
- zná základní zásady první pomoci a bezpečného chování,
- orientuje se v pravidlech bezpečnosti v silničním provozu a při mimořádných událostech,
- respektuje druhé, jejich potřeby a hranice a dokáže řešit konfliktní situace,
- rozpoznává šikanu, násilí a další formy ohrožení a ví, kde hledat pomoc,
- chová se bezpečně a odpovědně v digitálním prostředí,
- kriticky hodnotí informace související se zdravím a životním stylem.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- sebepoznání, psychohygiena, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, řešení problémů a rozhodování.

Environmentální výchova

- vliv životního prostředí na zdraví člověka a ochrana prostředí.

Mediální výchova

- kritické hodnocení informací, vliv médií a sociálních sítí na zdraví a životní styl, bezpečné chování online.

Výchova demokratického občana

- respektování práv a povinností, odpovědnost, tolerance a odmítání násilí a diskriminace.

Rozvíjené klíčové kompetence

KOMPETENCE K UČENÍ

Žák:

- vyhledává, třídí a kriticky hodnotí informace,
- propojuje získané poznatky s vlastní zkušeností a využívá je v praktickém životě,
- posuzuje vlastní pokrok a plánuje svůj další rozvoj.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Žák:

- rozpozná rizikovou nebo problémovou situaci,
- hledá vhodná řešení a rozhoduje se s ohledem na vlastní bezpečí i bezpečí druhých,
- dokáže reagovat v krizových a mimořádných situacích.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Žák:

- srozumitelně vyjadřuje své názory a naslouchá druhým,
- zapojuje se do diskuse a vhodně argumentuje,
- dokáže požádat o pomoc a přiměřeně ji poskytnout.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Žák:

- spolupracuje a respektuje pravidla,
- rozvíjí zdravé sebevědomí a odpovědnost za vlastní jednání,
- respektuje potřeby a hranice druhých a zvládá řešit vztahové situace.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Žák:

- respektuje práva a důstojnost druhých,
- odmítá násilí, šikanu, diskriminaci a další rizikové chování,
- zná zásady bezpečného chování a dokáže poskytnout přiměřenou pomoc.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

Žák:

- dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví,
- dokáže vyhodnotit rizika a odpovědně se rozhodovat,
- využívá získané znalosti v každodenním životě.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

Žák:

- bezpečně využívá digitální technologie a sociální sítě,
- chrání své osobní údaje a respektuje soukromí druhých,
- kriticky hodnotí informace z internetu a médií,
- rozpoznává kyberšikanu a další rizika online prostředí a ví, jak na ně reagovat.

73.7.1

73.7.2 **<u>Očekávané výstupy</u>**

74. Výchova ke zdraví a bezpečí – 6. ročník

74.1 *Zdraví a zdravý životní styl*

Žák chápe zdraví jako souhrn tělesné, duševní a sociální pohody. Uplatňuje základní zásady zdravého životního stylu, správné výživy, pohybové aktivity a osobní hygieny. Posuzuje vliv životního stylu na zdraví člověka.

74.2 *Osobní bezpečí*

Žák rozpoznává situace ohrožující zdraví a bezpečí. Dodržuje zásady bezpečného chování doma, ve škole i ve volném čase. Ví, na koho se obrátit v případě ohrožení.

74.3 *Vztahy mezi lidmi*

Žák respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky i dospělými. Rozvíjí dovednosti komunikace, spolupráce a vzájemného respektu. Uvědomuje si význam přátelství a dobrých mezilidských vztahů.

74.4 *Bezpečné chování v digitálním prostředí*

Žák chrání své osobní údaje a soukromí. Dodržuje pravidla bezpečné komunikace na internetu a sociálních sítích. Rozpoznává základní rizika online prostředí.

74.5 *První pomoc*

Žák zná základní čísla tísňového volání. Dokáže přivolat pomoc a správně reagovat při běžných úrazech a drobných poraněních.

---

75. Výchova ke zdraví a bezpečí – 7. ročník

75.1 *Dospívání a změny v životě člověka*

Žák popisuje tělesné, duševní a sociální změny v období dospívání. Chápe jejich přirozenost a respektuje individuální odlišnosti. Odpovědně přistupuje k péči o své zdraví.

75.2 *Psychohygiena a duševní zdraví*

Žák rozpoznává faktory ovlivňující psychickou pohodu. Využívá vhodné způsoby zvládání stresu a náročných životních situací. Uvědomuje si význam odpočinku a zdravých mezilidských vztahů.

75.3 *Prevence rizikového chování*

Žák rozpoznává rizika spojená s užíváním návykových látek. Posuzuje důsledky rizikového chování na zdraví člověka. Uplatňuje strategie odmítání sociálně patologických jevů.

75.4 *Bezpečnost v silničním provozu*

Žák uplatňuje pravidla bezpečného chování jako chodec, cyklista a účastník silničního provozu. Vyhodnocuje rizikové situace a předchází úrazům.

75.5 *První pomoc*

Žák poskytne první pomoc při běžných úrazech. Ví, jak postupovat při krvácení, popáleninách a dalších běžných poraněních.

---

76. Výchova ke zdraví a bezpečí – 8. ročník

76.1 *Partnerské vztahy a odpovědné chování*

Žák respektuje druhé lidi, jejich potřeby a osobní hranice. Chápe význam odpovědného chování v partnerských vztazích. Rozlišuje zdravé a rizikové vztahové projevy.

76.2 *Ochrana před násilím a zneužíváním*

Žák rozpozná projevy šikany, kyberšikany, násilí a zneužívání. Ví, kde vyhledat pomoc a jak postupovat v situacích ohrožení. Odmítá všechny formy násilného a diskriminačního jednání.

76.3 *Výživa a civilizační onemocnění*

Žák hodnotí zásady zdravé výživy a jejich význam pro zdraví člověka. Posuzuje rizika spojená s nesprávným stravováním a nedostatkem pohybu.

76.4 *Závislosti a prevence*

Žák vysvětluje zdravotní, sociální a právní důsledky užívání návykových látek. Rozpoznává rizika závislostního chování včetně nelátkových závislostí.

76.5 *Mimořádné události*

Žák rozpoznává varovné signály mimořádných událostí. Zná zásady ochrany obyvatelstva a bezpečného chování při krizových situacích.

---

77. Výchova ke zdraví a bezpečí – 9. ročník

77.1 *Odpovědnost za zdraví*

Žák aktivně pečuje o své tělesné, duševní i sociální zdraví. Posuzuje vliv životního stylu, prostředí a mezilidských vztahů na kvalitu života. Přijímá odpovědnost za svá rozhodnutí.

77.2 *Rodina a partnerské soužití*

Žák vysvětlí význam rodiny a stabilních mezilidských vztahů pro život člověka. Respektuje odpovědné chování v partnerských vztazích a chápe význam rodičovství.

77.3 *Mediální a digitální gramotnost ve vztahu ke zdraví*

Žák kriticky posuzuje informace týkající se zdraví, životního stylu a prevence. Rozpoznává manipulativní sdělení v médiích a na sociálních sítích. Ověřuje důvěryhodnost informačních zdrojů.

77.4 *Ochrana člověka za mimořádných událostí*

Žák uplatňuje zásady bezpečného chování při přírodních katastrofách, haváriích a dalších mimořádných situacích. Aktivně se podílí na ochraně zdraví a bezpečí svého i ostatních.

77.5 *První pomoc a záchrana života*

Žák poskytne základní první pomoc při život ohrožujících stavech. Přivolá odbornou pomoc a vhodně reaguje v krizové situaci. Uplatňuje zásady bezpečnosti při poskytování první pomoci.

77.6 *Bezpečné a odpovědné občanství*

Žák uplatňuje zásady prevence rizikového chování. Respektuje práva druhých lidí a odmítá diskriminaci, násilí a projevy intolerance. Chová se odpovědně vůči sobě i svému okolí.

77.7 *Očekávaná úroveň na konci 9. ročníku*

Žák chápe zdraví jako významnou životní hodnotu a aktivně o něj pečuje. Uplatňuje zásady zdravého životního stylu, prevence a bezpečného chování v každodenních i mimořádných situacích. Dokáže poskytnout základní první pomoc, rozpozná rizikové situace, vyhledá pomoc a jedná odpovědně vůči sobě i ostatním v reálném i digitálním prostředí.